

RADA NARODOWA

DWUTYGODNIK

Nr 1 (187)

Warszawa, 1 stycznia 1951 r.

Rok VIII

W SIÓDMĄ ROCZNICĘ POWSTANIA KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ

„Najdonioślejszą historyczną decyzją Krajowej Rady Narodowej było wzięcie na swe barki odpowiedzialności za losy kraju i reprezentacji potrzeb, interesów i woli narodu.

Decyzję tę przyjęły najszerze masy ludu polskiego z niemniejszą radością, niż zbłąkany na bezdrożu podróżny wita światło pojawiające się niespodziewanie w ciemności“.

Tymi słowami określił Prezydent Rzeczypospolitej historyczną rolę Krajowej Rady Narodowej na plenarnym posiedzeniu K. R. N. w dniu 31. XII. 1944 r.

Dzięki tej historycznej decyzji wszystko, co było żywe, twórcze, zdrowe i prawdziwie patriotyczne w narodzie polskim skupiło się wokół Krajowej Rady Narodowej do walki z hitlerowskim najeźdźcą, do walki o władzę polityczną dla mas pracujących, do walki o nowy ustrój społeczny, do walki przeciwko pogrobowcom sanacji.

Historia siedmiu lat wykazała dobitnie, jak słuszne były założenia i wskazania Krajowej Rady Narodowej.

Dzięki Armii Radzieckiej Polska mogła zrzucić kajdanę hitlerowskiej niewoli.

Naród nasz, kierowany przez klasę robotniczą mógł przystąpić w oparciu o braterski sojusz ze Związkiem Radzieckim do pokojowej odbudowy i społecznej przebudowy swojej ojczyzny, mógł przystąpić do realizacji Planu 6-letniego, który pozwoli zbudować ustrój sprawiedliwości społecznej — ustrój socjalistyczny..

Entuzjazm mas pracujących sprawił, iż Plan 3-letni i pierwszy rok Planu 6-letniego zostały przedterminowo wykonane.

Rady narodowe powołane do życia uchwałą Krajowej Rady Narodowej przed siedmiu laty brały czynny udział w organizowaniu i mobilizowaniu mas ludowych do wykonania wielkich zadań walki z żywiołami wrogimi oraz budowy nowego ustroju.

Rady narodowe pod kierownictwem Krajowej Rady Narodowej, mobilizowały naród do zbrojnej walki z okupantem, a po wyzwoleniu ziem polskich przez bohaterką Armie Radziecką swą pracą przyczyniały się do przeprowadzenia podstawowych reform społecznych, do utrwalenia władzy ludowej.

Rady narodowe po wyzwoleniu kraju, brały czynny udział we wszystkich wielkich akcjach o charakterze politycznym, społecznym, gospodarczym, kulturalnym i oświatowym, przyczyniając się do zwycięskiego ich realizowania. W tych akcjach działacze rad narodowych uczyli się gospodarzyć, uczyli się planowania i kontroli, poznawali mechanizm działania aparatu państwowego, nabierali doświadczenia w sprawowaniu władzy — uczyli się rządzić.

Ustawa z 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej przekształciła rady narodowe w podstawowe organy Państwa Ludowego budującego socjalizm.

Ta reforma — to dalsza konsekwentna realizacja założeń ideowych i politycznych Krajowej Rady Narodowej.

Prezydent Rzeczypospolitej, mówiąc o celu i sensie tej rewolucyjnej reformy, wskazał, że polega ona:

„1) na silniejszym powiązaniu organów władzy państwowej z masami ludowymi, z ich potrzebami, ich interesami oraz ich wolą, wyrażoną w bezpośrednim praktycznym obcowaniu między organami terenowymi państwa i ludem pracującym, na pełniejszej i jeszcze bardziej konsekwentnej demokratyzacji państwa ludowego;

2) na wzmocnieniu władzy państwowej przez jeszcze silniejsze wciągnięcie milionowych mas pracujących do udziału w rządzeniu państwem;

3) na usprawnieniu działania całego mechanizmu władzy państwowej przez usunięcie starego i sztywnego podziału funkcji na ustawodawcze i wykonawcze, państwowe i samorządowe, ekspozytury władz centralnych i władze lokalne;

4) na ułatwieniu walki z biurokratycznymi wypaczeniami aparatu urzędniczego przez szerszą i bliższą kontrolę aparatu państwowego ze strony mas i ich przedstawicieli w radach narodowych;

5) na większym jeszcze rozwinięciu inicjatywy twórczej i aktywności mas ludowych w kierunku budownictwa nowego ustroju społecznego w kierunku szybszego jeszcze pomnażania sił, dobrobytu i kultury narodu.“

Praca rad narodowych nad przekuciem w czyn słów Obywatela Prezydenta — to dalszy ciąg realizacji politycznych Krajowej Rady Narodowej.

Prosimy działaczy i pracowników rad narodowych o nadsyłanie do dwutygodnika „Rada Narodowa” artykułów i wzmianek o pracy rady, prezydium, komisji; o wskazywanie na przykładach, jak rada, prezydium i komisje bronią mało i średniorolnych chłopów przed wyzyskiem bogaczy, jak dbają o poprawę warunków bytu klasy robotniczej, jak przyciągają do współrzędzenia masy ludowe, jak przeprowadzają wybory do komitetów rodzicielskich, jak walczą z alkoholizmem, jak walczą o wykonanie planu skupu zboża itp.

Opisujcie pracę rad, prezydium i komisji na tle faktów, z podaniem nazwisk, nazw gromad, gmin, dzielnic, miast.

Przez publikowanie danych o Waszych doświadczeniach pomożecie usprawnić pracę innych rad narodowych.

Uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów

z dnia 14 grudnia 1950 roku

w sprawie rozpatrywania i załatwiania odwołań,
listów i zażaleń ludności oraz krytyki prasowej

W celu wzmocnienia praworządności ludowej, skutecznego zwalczania wypaczeń biurokratycznych, usuwania nadużyć, uchybień i braków w pracy aparatu państwowego drogą sprawnego badania i załatwiania skarg i zażaleń oraz krytyki prasowej niezbędne jest ulepszenie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania odwołań, listów i zażaleń wnoszonych przez ludność w związku z działalnością organów państwowych.

Z tych przyczyn Rada Państwa i Rada Ministrów uchwalają, co następuje:

1 Prezydya rad narodowych gminnych, miejskich, powiatowych i wojewódzkich (m. st. Warszawy i m. Łodzi) obowiązane są niezwłocznie ustalić i ogłosić ściśle określone dni i godziny przyjmowania obywateli osobiście przez przewodniczącego względnie jego zastępców oraz członków i sekretarza prezydium. W przyjęciach tych powinni również w ustalonej kolejności brać udział członkowie komisji rad narodowych. Dni i godziny przyjęć powinny być ustalone w taki sposób, aby w najszerszym zakresie ułatwić dostęp ludności, a przede wszystkim pracującym. W czasie przyjęcia mogą być składane przez obywateli odwołania i zażalenia — ustnie lub pisemnie — dotyczące działalności wszelkich organów administracji państwowej.

2 Przewodniczący prezydium rady narodowej odpowiada osobiście za całokształt organizacji w prezydium sprawy przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania odwołań i zażaleń ludności.

3 We władzach centralnych (ministerstwach, urzędach centralnych, centralnych zarządach) dniem przyjęć jest poniedziałek, a jeśli na poniedziałek przypada w danym tygodniu dzień wolny od pracy — najbliższy dzień powszedni.

4 Osoby winne przewlekania rozpatrzenia lub załatwienia odwołań, listów i zażaleń, jak również przejawiające bezduszno-biurokratyczny, formalny stosunek do odwołań, listów i zażaleń obywateli powinny być pociągane do surowej odpowiedzialności służbowej.

5 Prezydya rad narodowych oraz wszelkie inne władze i instytucje zarówno centralne jak i lokalne, obowiązane są niezwłocznie sprawdzać wszelkiego rodzaju wiadomości prasowe, dotyczące ich zakresu działania lub zakresu działania o ganów im podległych, podejmować niezbędne kroki dla usunięcia ujawnionych przez krytykę prasową braków, uchybień i wadliwości oraz zawiadamiać o wyniku sprawdzenia i przedsięwziętych krokach organ prasowy, w którym ogłoszona została sprawdzana wiadomość. Sprawdzenie i zawiadomienie winny nastąpić najdalej w ciągu miesiąca od opublikowania danej wiadomości w prasie.

W przypadku niewykonania tych obowiązków przez prezydium lub inną władzę (instytucję) redakcja organu prasowego powinna niezwłocznie zawiadomić o tym prezydium wyższego stopnia lub Prezydium Rady Ministrów albo inną właściwą władzę nadrzędną, a gdy chodzi o ministerstwa — Prezesa Rady Ministrów.

6 Tworzy się przy Radzie Państwa Biuro Listów i Zażaleń. Biuro Listów i Zażaleń obowiązane jest systematycznie czuwać nad ścisłym wykonaniem postanowień niniejszej uchwały. Organizację i regulamin działania Biura Listów i Zażaleń ustala uchwała Rady Państwa.

7 Wszelkie próby hamowania lub tłumienia krytyki w szczególności przez groźby lub inne formy straszenia korespondentów robotniczych i chłopskich, jak również obywateli składających odwołania i zażalenia, winny być natychmiast piętnowane i surowo karane jako przestępstwo w myśl postanowień ustaw karnych.

8 Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych obowiązani są systematycznie czuwać nad ścisłym wykonaniem uchwały w ministerstwach, urzędach centralnych i innych podległych im organach.

9 Generalny Prokurator Rzeczypospolitej i jego organa, Najwyższa Izba Kontroli oraz organa kontroli wewnętrznej (resortowej) współdziałać będą w zakresie swej właściwości w realizacji niniejszej uchwały.

10 Kancelaria Rady Państwa i Prezydium Rady Ministrów wydadzą instrukcje wykonawcze do niniejszej uchwały.

Wybory do Rad w ZSRR potężną manifestacją jedności moralno-politycznej narodów radzieckich

W dniu 17 grudnia 1950 r. odbyły się w ZSRR wybory do terenowych Rad Delegatów Ludu Pracującego w Rosyjskiej Federacyjnej Socjalistycznej Republice oraz w republikach: Ukraińskiej, Białoruskiej, Kazachstańskiej, Litewskiej, Łotewskiej, Estońskiej, Karelo-Fińskiej i Gruzińskiej. W pozostałych republikach radzieckich wybory do terenowych rad odbyły się 24 grudnia 1950 r.

Wybory do rad terenowych przekształciły się w radosne święto całego narodu. Kraj Radziecki powitał dzień wyborów nowymi sukcesami na wszystkich odcinkach budownictwa gospodarczego i kulturalnego.

Radosny i podniosły nastrój, który panował w lokalach wyborczych raz jeszcze potwierdził tę prawdę, iż wszyscy obywatele pierwszego na świecie państwa socjalistycznego — to jedna, wielka rodzina, rodzina budowniczych komunizmu, zespólna w potężnym bloku komunistów i bezpartyjnych.

W wielu okręgach wyborczych głosowanie zostało zakończone już o godz. 12 w południe. W dzielnicy wyborczej nr 23 Stalinowskiego Okręgu Wyborczego Moskwy, w którym kandydował do Moskiewskiej Rady Miejskiej Generalissimus Stalin głosowanie zakończone zostało już o godz. 9.30 rano. W innych okręgach wyborczych, gdzie również kandydował Generalissimus Stalin jak w Leningradzie w dzielnicy wyborczej Nr 15 głosowanie zakończone o godz. 10-ej rano, w Wilnie — około 8 rano, w Rydze — około 10-ej rano.

O miłości i uznaniu narodów radzieckich dla swojego Wodza i Nauczyciela Generalissimusa Stalina świadczy fakt, że w tych okręgach, gdzie kandydował, 100% wyborców wzięło udział w głosowaniu i wszyscy oddali swe głosy na Jego nazwisko.

Wybory upłynęły pod znakiem ogromnej frekwencji wyborców.

Dobitym świadectwem aktywności politycznej i ogromnej jednomyślności ludzi radzieckich są wyniki wyborów ogłoszone przez komisje wyborcze.

W wyborach do Moskiewskiej Rady Miejskiej głosowało 99.99% zarejestrowanych wyborców, z czego we

wszystkich okręgach wyborczych na kandydatów bloku komunistów i bezpartyjnych głosowało 99.79% ogólnej ilości wyborców, którzy wzięli udział w głosowaniu.

W wyborach do Rady Miejskiej w Mińsku w 301 okręgach wyborczych wzięło udział 99.98% ogólnej liczby wyborców, z czego na blok komunistów i bezpartyjnych głosowało 99.79% ogólnej ilości wyborców.

W Kijowie w wyborach do Kijowskiej Rady Miejskiej wzięło udział 99.99% ogólnej liczby zarejestrowanych wyborców. We wszystkich 820 okręgach wyborczych na kandydatów bloku komunistów i bezpartyjnych głosowało 99.87% ogólnej liczby wyborców.

W stolicy Litewskiej SRR w Wilnie na kandydatów bloku komunistów i bezpartyjnych głosowało 99.89% łącznej liczby wyborców biorących udział w głosowaniu.

W Rydze głosowało na kandydatów bloku komunistów i bezpartyjnych 99.93% ogółu biorących udział w głosowaniu, w Tallinie 99.78% ogółu głosujących.

Komunikaty komisji wyborczych z innych okręgów donoszą o podobnie wysokiej frekwencji wyborców i podobnych wynikach.

Wszyscy wybrani delegaci są kandydatami bloku komunistów i bezpartyjnych.

W artykule wstępnym, poświęconym wyborom do rad terenowych, dziennik „Prawda“ stwierdza, że naród radziecki, głosując na kandydatów stalinowskiego bloku komunistów i bezpartyjnych, głosował na partię Lenina-Stalina, wyraził aprobatę jej mądrej polityki, stanowiącej żywotną podstawę ustroju radzieckiego, głosował za dalszym wzmocnieniem potęgi i dalszym rozkwitem państwa radzieckiego, głosował za gigantycznymi planami budownictwa komunistycznego, za mądrą stalinowską polityką zagraniczną — polityką pokoju i bezpieczeństwa narodów.

Kampania wyborcza i wybory zespółiły jeszcze bardziej naród radziecki wokół partii Lenina-Stalina, zwiększyły aktywność twórczą mas pracujących w walce o realizację stalinowskiego planu budownictwa komunistycznego.

A. HEBROWSKI

Układanie i wykonywanie budżetów terenowych

Na podstawie t. zw. noty budżetowej na r. 1951 (zarządzenie Ministra Finansów z 22 czerwca 1950 r.)¹⁾ i na podstawie instrukcji Ministerstwa Finansów z 17 lipca 1950 r. w przedmiocie układania projektów budżetów gmin oraz miast nie stanowiących powiatów²⁾ — zostały opracowane projekty budżetów rad narodowych na r. 1951 i do Ministerstwa Finansów wpłynęły już zbior-

cze zestawienia wydatków i dochodów województw oraz miast Warszawy i Łodzi, które to zestawienia zbiorcze wejść mają w skład budżetu Państwa.

Dalszy tok układania budżetów terenowych w ramach budżetu Państwa oraz tryb wykonywania tych budżetów określają Przepisy o wykonywaniu budżetu Państwa oraz o rachunkowości budżetowej, wydane zarządzeniem Ministra Finansów z 25 listopada 1950 r.

Układanie terenowych preliminarzy budżetowych

Według wymienionych wyżej Przepisów projekt budżetu Państwa podlega zatwierdzeniu przez Radę Ministrów.

¹⁾ Zasady tej noty zostały rozwinięte w artykule p. t. „Gospodarka komunalna i mieszkaniowa w ramach nowego systemu budżetowego“, zamieszczonym w N-rze 16 „Rady Narodowej“ z r. 1950.

²⁾ Zob. artykuł p. t. „Projekty budżetów na r. 1951 gmin i miast nie stanowiących powiatów“ w N-rze 15 „Rady Narodowej“ z r. 1950.

Na podstawie uchwały Rady Ministrów o zatwierdzeniu projektu budżetu Państwa Ministerstwo Finansów dostosowuje projekty budżetów zbiorczych województw (budżetów m. st. Warszawy i m. Łodzi) do projektu budżetu Państwa, po czym podaje prowizoryczne limity budżetowe³⁾, dostosowane do projektu budżetu Państwa, prezydium wojewódzkich rad narodowych (miejskich rad narodowych w Warszawie i Łodzi).

Prezydium wojewódzkiej rady narodowej — w oparciu o limity otrzymane z Ministerstwa Finansów — dostosowuje do tych limitów projekty budżetów jednostkowych województwa i miast stanowiących powiaty, jak również projekty budżetów zbiorczych powiatów, po czym — w terminie do dni 10 od daty otrzymania limitów do budżetu zbiorczego województwa — podaje odpowiednie prowizoryczne limity budżetowe prezydium powiatowych rad narodowych oraz prezydium rad miejskich w miastach stanowiących powiaty.

W oparciu o otrzymane z prezydium wojewódzkiej rady narodowej limity do projektu zbiorczego powiatu — prezydium powiatowej rady narodowej w odniesieniu do projektów budżetów jednostkowych powiatu, gmin i miast nie stanowiących powiatów postępuje analogicznie i z zachowaniem takiego samego terminu, jak postępuje prezydium wojewódzkiej rady narodowej w odniesieniu do własnego projektu budżetu i do projektów budżetów powiatów oraz miast stanowiących powiaty.

Na podstawie limitów wstępnych otrzymanych z prezydium rady narodowej wyższego stopnia (w miastach Warszawie i Łodzi — na podstawie limitów wstępnych otrzymanych z Ministerstwa Finansów) prezydium gminnych i miejskich rad narodowych dostosowują projekty swych budżetów jednostkowych do tych limitów i to również w terminie dni 10 od daty otrzymania limitów.

Przy tym dostosowywaniu projektów budżetów szczególnie ważna rola przypada wydziałom (referatom) finansowym w prezydiach rad narodowych. Najpierw więc — bezzwłocznie po otrzymaniu prowizorycznych limitów do projektu budżetu jednostkowego — wydział finansowy prezydium właściwej rady narodowej, w porozumieniu z zainteresowanymi wydziałami fachowymi tegoż prezydium, powinien ustalić, które jednostki podległe wydziałom fachowym, a nie wyodrębnione w budżecie, będą samodzielnie wykonywały swoje preliminarze indywidualne⁴⁾.

Poza tym do obowiązków wydziałów (referatów) finansowych prezydiów rad narodowych, których dany budżet jednostkowy⁵⁾ dotyczy, należy obowiązek dopilnowania, aby projekty budżetów jednostkowych dostosowane zostały ściśle do otrzymanych limitów, tudzież

³⁾ Limit budżetowy jest to górna granica, do której wysokości mogą być projektowane, ustalone i uchwalane preliminarze i budżety.

⁴⁾ Jednostka budżetowa — jest to władza, urząd, instytucja, organa zarządu przedsiębiorstwa działającego na zasadzie rozrachunku gospodarczego, przedsiębiorstwo budżetowe, instytut, zakład, bądź inna jednostka organizacyjna wykonująca preliminarze indywidualne wydatków (dochodów); konkretnie w powyższym przypadku należy ustalić np., czy szkoła, niewyodrębniona w budżecie, będzie samodzielnie wykonywała swój preliminarz, czy też cała jej rachunkowość prowadzona będzie w wydziale oświaty (wzgl. w referacie spraw socjalnych i kulturalnych).

aby sumy preliminarzy indywidualnych odpowiadały ściśle odpowiednim sumom preliminarzy zbiorczych.⁶⁾

Bezzwłocznie po otrzymaniu prowizorycznych limitów prezydium rady narodowej zatwierdza wstępnie:

a) preliminarze indywidualne wydatków, dochodów i pozabudżetowych środków specjalnych⁷⁾ poszczególnych wydziałów;

b) preliminarze indywidualne poszczególnych zadań budżetowych⁷⁾;

c) preliminarze indywidualne wydatków i dochodów wyodrębnionych w projekcie budżetu poszczególnych jednostek budżetowych podległych wydziałowi;

d) preliminarze zbiorcze wydatków i dochodów jednostek budżetowych, podległych wydziałowi, a nie wyodrębnionych w projekcie budżetu;

e) preliminarze zbiorcze pozabudżetowych środków specjalnych poszczególnych wydziałów i podległych im jednostek.

W ramach zatwierdzonego wstępnie preliminarza zbiorczego wydatków i dochodów jednostek podległych wydziałowi prezydium rady narodowej (lit. d), oraz preliminarza zbiorczego pozabudżetowych środków specjalnych (lit. e) wydział ten, w porozumieniu z wydziałem finansowym, zatwierdza wstępnie w terminie dni pięciu od daty zatwierdzenia przez prezydium preliminarza zbiorczego preliminarze indywidualne wydatków, dochodów i pozabudżetowych środków specjalnych poszczególnych jednostek budżetowych, podległych wydziałowi i wykonujących samodzielnie swoje preliminarze. Nie dotyczy to jednak projektów budżetów jednostkowych gmin i miast nie stanowiących powiatu, chyba, że ten tryb postępowania ustali prezydium powiatowej rady narodowej działające przez swój wydział finansowy na wniosek prezydium zainteresowanej rady narodowej (może to mieć zastosowanie do gmin i miast nie stanowiących powiatu, które mają bardziej rozbudowaną gospodarkę).

W terminie 5 dni od daty dostosowania projektu budżetu jednostkowego do otrzymanych limitów wydział (referat) finansowy prezydium rady narodowej przesyła ten projekt właściwemu oddziałowi Narodowego Banku Polskiego. W tymże terminie poszczególne wydziały prezydium rady narodowej przesyłają oddziałowi N.B.P. zatwierdzone wstępnie preliminarze indywidualne pozabudżetowych środków specjalnych.

⁵⁾ Budżet jednostkowy — jest to budżet terenowy określonej rady narodowej, jej organów i podległych tym organom jednostek; budżet zaś zbiorczy — jest to budżet obejmujący budżet jednostkowy danej rady narodowej, oraz budżety jednostkowe rad narodowych niższego stopnia.

⁶⁾ Pozabudżetowe środki specjalne — są to środki finansowe przeznaczone na określone cele, których realizacja uzależniona jest od uzyskania na ten cel dochodów, np. wpływy ze sprzedaży wyrobów, wytwarzanych przez uczniów i wychowanków w warsztatach i pracowniach szkolnych i zakładowych, z przeznaczeniem tych wpływów na zakup materiałów do wytwarzania, na polepszenie wyposażenia warsztatowego, albo na wytwarzanie we własnym zakresie: mocy i sprzętów szkolnych; środki te zaplanowane są w preliminarzach indywidualnych, łącznych i zbiorczych, stanowiących załącznik danego budżetu.

⁷⁾ Zadania budżetowe są to zadania, które nie są wykonywane przez określone z góry instytucje (jednostki budżetowe), a do których wykonania, co najwyżej, powoływane są — w zależności od potrzeb terenu — odpowiednie zespoły; typowym zadaniem budżetowym jest np. walka z analfabetyzmem.

Ostateczne uchwalenie i zatwierdzenie budżetów terenowych następuje dopiero po uchwaleniu przez Sejm budżetu Państwa, obejmującego również zbiorcze budżety wojewódzkie.

Na podstawie uchwalonego przez Sejm wojewódzkiego budżetu zbiorczego i w oparciu o objęte tym budżetem projekty budżetów jednostkowych województwa, poszczególnych miast stanowiących powiaty, oraz o projekty budżetów zbiorczych poszczególnych powiatów, wojewódzka rada narodowa — na wniosek prezydium i po wysłuchaniu opinii wojewódzkiej komisji finansów, budżetu i planu, oraz wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego — uchwała w terminie 15 dni po otrzymaniu wojewódzkiego budżetu zbiorczego budżet jednostkowy województwa, oraz limity ostateczne dla budżetów jednostkowych poszczególnych miast stanowiących powiaty i dla budżetów zbiorczych powiatów; w trybie tym rady narodowe miast Warszawy i Łodzi uchwalają swoje własne budżety jednostkowe.

Sumy uchwalonych limitów ostatecznych prezydium wojewódzkiej rady narodowej podaje bezzwłocznie do wiadomości prezydiom zainteresowanych rad narodowych.

W ramach uchwalonych przez wojewódzką radę narodową limitów i w oparciu o objęte budżetem zbiorczym powiatu projekty budżetów jednostkowych powiatu, poszczególnych miast nie stanowiących powiatu i poszczególnych gmin — powiatowa rada narodowa, na wniosek prezydium i po wysłuchaniu opinii powiatowej komisji finansów, budżetu i planu, uchwała w terminie 15 dni od otrzymania limitów budżet jednostkowy powiatu, oraz limity ostateczne dla budżetów jednostkowych poszczególnych gmin i budżetów jednostkowych poszczególnych miast nie stanowiących powiatu; w analogicznym trybie rady narodowe miast stanowiących powiaty uchwalają swoje budżety jednostkowe.

Sumy uchwalonych limitów prezydium powiatowej rady narodowej podaje bezzwłocznie do wiadomości prezydiom zainteresowanych rad narodowych.

W ramach uchwalonych ostatecznie limitów do budżetu jednostkowego miasta nie stanowiącego powiatu lub gminy, oraz w oparciu o projekt tego budżetu właściwa rada narodowa — na wniosek prezydium i po wysłuchaniu opinii komisji finansowo-budżetowej — uchwała w terminie 15 dni od otrzymania limitów ostatecznie własny budżet jednostkowy. Po tym ostatecznym uchwaleniu budżetu jednostkowego następuje ostateczne zatwierdzenie preliminarzy indywidualnych jednostek i zadań budżetowych, objętych danym budżetem jednostkowym, przy czym to ostateczne zatwierdzenie odbywa się w takim samym trybie, jak opisany wyżej tryb zatwierdzania wstępnego; po zatwierdzeniu następuje przesłanie budżetów jednostkowych właściwym oddziałom N.B.P.

W tym miejscu należy nadmienić, że — w myśl Przepisów (§ 10) — organa zatwierdzające preliminarze indywidualne lub zbiorcze wydatków lub dochodów budżetowych, preliminarze pozabudżetowych środków specjalnych oraz plany wykonania preliminarzy wydatków lub dochodów budżetowych (o których mowa niżej), dokonują zatwierdzania wymienionych preliminarzy (planów) przez zamieszczenie w odpowiedniej rubryce preliminarza (planu) sumy zatwierdzonych wydat-

ków (dochodów), bądź skreślenie kwot zaplanowanych i wstawienie na ich miejsce kwot zatwierdzonych w poszczególnych paragrafach i pozycjach budżetowych, przez ich podsumowanie, oraz przez zamieszczenie klauzuli zatwierdzającej ogólne sumy preliminarzy i planów.

Gdyby w toku wykonywania zatwierdzonych preliminarzy zaszła potrzeba poczynienia w nich zmian, to mogą one być wprowadzone na podstawie uzasadnionego wniosku odnośnych jednostek, bądź ich organów nadrzędnych. Warunki wprowadzenia tych zmian określone są w §§ 17 i 18. Przepisów, a granice uprawnień mają być ujęte w ustawie budżetowej. Postanowienia §§ 17 i 18, dotyczące budżetu centralnego, mają — w myśl § 27 — odpowiednie zastosowanie do budżetów terenowych, zaś w myśl § 38 — także do planów wykonania preliminarzy. Wobec tego, że zagadnienie ewentualnych zmian w budżetach zaktualizuje się dopiero w toku ich wykonywania, nie przytaczam treści wymienionych paragrafów.

Plan wykonania preliminarzy i budżetów

Jeszcze przed uchwaleniem przez Sejm budżetu Państwa, a bezpośrednio po wstępnym zatwierdzeniu preliminarzy, mają być ułożone plany wykonania preliminarzy — zarówno w ramach budżetu centralnego, jak i budżetów terenowych.

Plan wykonania preliminarza indywidualnego ma być sporządzony w oparciu o odpowiednie kontrolne wskaźniki Narodowego Planu Gospodarczego i z uwzględnieniem sezonowych potrzeb oraz hierarchii tych potrzeb w wydatkach budżetowych, tudzież terminów płatności dochodów budżetowych i sezonowych wahań w tych wpływach.

Poza tym — w planie wykonania preliminarza wydatków mogą być zamieszczone tylko takie rodzaje wydatków, które zostały przewidziane w odpowiednich paragrafach i pozycjach budżetowych preliminarza indywidualnego i oparte są na dokumentacji prawnej⁸⁾, oraz szczegółowej kalkulacji⁹⁾ wskazanych w załącznikach do zatwierdzonych preliminarzy.

Wreszcie — przewidziana w poszczególnych kwartałach planu wykonania preliminarza wydatków łączna suma przewidywanych wydatków w danym paragrafie czy pozycji budżetowej nie może przekroczyć rocznej sumy wydatków przewidzianej w tym paragrafie czy pozycji; sprawdzenie, czy warunek ten jest zachowany, należy do obowiązków organu zatwierdzającego plan wykonania danego preliminarza indywidualnego.

Plan wykonania preliminarza — oddzielnie dla wydatków, oddzielnie zaś dla dochodów — sporządza każda jednostka budżetowa, wykonująca własny preliminarz indywidualny wydatków czy dochodów; jednostki budże-

⁸⁾ Dokumentacja prawna jest to uzasadnienie wszystkich dochodów i wydatków nie tylko pod względem merytorycznym (celowość, odpowiednie zastosowanie norm wydatków i dochodów itp.), ale także pod względem prawnym (powołanie się na odpowiednie przepisy ustawowe, zarządzenia władz, uchwały rady narodowej, prawomocne wyroki sądowe, umowy itp.).

⁹⁾ Zestawienia kalkulacyjne powinny zawierać — obok ogólnych i szczegółowych norm pieniężnych i materiałowych — dokładne wykazy poszczególnych rodzajów wydatków, obliczenia potrzebnych na nie kredytów, oraz wykazy materiałów, jakie z kredytów tych w ciągu roku będą zakupione.

Z tego przypadku na								
K w a r t a ł I								
Preliminarz indywidualny			Preliminarz zadań budżetowych			Preliminarz zbiorczy		
projekto- wany	zatwier- dzony	wykonany	projektowany	zatwierdzony	wykonany	projekto- wany	zatwier- dzony	wykonany
zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł	zł
7	8	9	10	11	12	13	14	15

Dalej idą na str. 2 wzoru w dół dalsze 3 kwartały z takimi samymi kolumnami (16-42).

Sporządzone według powyższych wzorów plany, wydziały fachowe prezydium rady narodowej przesyłają w 2 egzemplarzach wydziałowi finansowemu tegoż prezydium.

Wydział finansowy prezydium rady narodowej sporządza plan wykonania budżetu jednostkowego według następującego wzoru (wzór Nr 4 Przepisów):

Plan wykonania

budżetu jednostkowego
zbiorczego

.....
(nazwa jednostki sporządzającej)
zatwierdzony przez
(nazwa jednostki zatwierdzającej)

..... dnia 195. r. (podpis)

Dochody

N a z w a	Suma roczna	Z sumy rocznej dochodów przypada na kwartał			
		I	II	III	IV
1	zł	zł	zł	zł	zł
2	3	4	5	6	
Dochody własne (łącznie)					
Udział w podatku gruntowym					
" " " obrotowym					
" " " dochodowym					
" " " od wzbog. wojennego					
" we wpływach z Fund. Ziemi					
Dotacje budżetowe					
Razem dochody					

Dla wyjaśnienia powyższego formularza wzoru należy nadmienić, że w projektowanej ustawie budżetowej przewiduje się pokrywanie niedoborów w budżetach terenowych udziałami w podatkach państwowych, a w razie niewystarczalności tych udziałów – dotacjami z budżetu centralnego (dotacje wyrównawcze).

Plan poboru podatków zarachowanych na budżet centralny (c. d. wzoru Nr. 4)

Nr. tytułu budżetowego	N A Z W A (tytułu budż. tego)	Suma roczna	Z rocznej sumy wpływów przypada na kwartał			
			I	II	III	IV
		zł	zł.	zł	zł	zł
1	2	3	4	5	6	7

Wydatki

Nr rozdziału budżeto- wego	N a z w a (rozd. budż.)	Suma roczna	Z sumy rocznej wydatków przypada na kwartał				U w a g i
			I	II	III	IV	
		zł	zł	zł	zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8

Po wstępnym zatwierdzeniu przez prezydium rady narodowej planu, sporządzonego według powyższego wzoru, wydział finansowy przesyła go w 3 egzemplarzach do wydziału finansowego prezydium bezpośrednio wyższej rady narodowej w terminie dni 30 po zatwierdzeniu wstępnym preliminarzy indywidualnych.

Na podstawie planów wykonania budżetów jednostkowych, objętych budżetem zbiorczym powiatu, wydział finansowy prezydium powiatowej rady narodowej sporządza — według powyższego wzoru (Nr 4) — plan wykonania budżetu zbiorczego powiatu i przesyła go w 2 egzemplarzach wydziałowi finansowemu prezydium wojewódzkiej rady narodowej w terminie dni 40 po zatwierdzeniu preliminarzy indywidualnych.

Wydział finansowy prezydium wojewódzkiej rady narodowej — na podstawie otrzymanych planów wykonania budżetów jednostkowych i zbiorczych objętych budżetem województwa, — sporządza według tegoż wzoru Nr 4 plan wykonania budżetu zbiorczego województwa i przesyła go w 2 egzemplarzach Ministerstwu Finansów w terminie dni 50 po zatwierdzeniu preliminarzy indywidualnych.

Jednostki budżetowe sporządzające zbiorcze plany wykonania preliminarzy indywidualnych obowiązane są przeprowadzać wnikliwą analizę otrzymanych od podległych sobie jednostek planów wykonania ich preliminarzy indywidualnych i — w zależności od wyników tej analizy — mają prawo i obowiązek wprowadzania wstępnej korektury tych planów.

Podobne uprawnienia i obowiązek mają wydziały finansowe prezydiów rad narodowych w stosunku do otrzymanych planów wykonania preliminarzy, przy czym wydziały te dokonują zmian za zgodą prezydium.

Ministerstwo Finansów ma prawo czynienia zmian w planach wykonania budżetów zbiorczych województw (budżetów m. st. Warszawy i m. Łodzi) w porozumieniu z prezydiami zainteresowanych wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi).

W terminie 15 dni po uchwaleniu budżetu Państwa przez Sejm, Ministerstwo Finansów do otrzymanych planów wykonania budżetów zbiorczych poszczególnych województw i budżetów jednostkowych m. st. Warszawy i m. Łodzi wprowadza zmiany, wynikające: a) z cyfr ostatecznych danego budżetu zbiorczego czy jednostkowego w brzmieniu ustawy budżetowej lub też b) z przeprowadzonej analizy planów wykonania tych budżetów, po czym plany te zatwierdza i jeden egzemplarz zatwierdzonego planu zwraca prezydium zainteresowanej rady narodowej, drugi zaś zatrzymuje u siebie.

Dalszy tryb zatwierdzania i przesyłania planów wykonania budżetów oraz zawiadamiania właściwych oddziałów N.B.P. jest analogiczny do trybu obowiązującego przy dostosowywaniu projektów budżetów do projektu budżetu Państwa po jego uchwaleniu przez Radę Ministrów.

Zatwierdzenie planu wykonania budżetu zbiorczego czy jednostkowego ma dla prezydium danej rady narodowej moc wiążącą na odcinku planowanych wpływów z budżetu centralnego i to zarówno z tytułu udziału we wpływach z podatków, jak i z tytułu dotacji bez pośrednich (wyrównawczych) z tegoż budżetu.

(11 część artykułu dotycząca wykonywania budżetów zamieścimy w następnym numerze)

Z. MŁYNARSKIPrezes Towarzystwa
Wiedzy Powszechnej

Rady narodowe a Towarzystwo Wiedzy Powszechnej

Od odzyskania niepodległości stanęło przed czynnikami państwowymi zagadnienie szerokiej popularyzacji nauki i wiedzy. Zagadnienie to częściowo rozwiązywały akcje kulturalno-oświatowe organizowane przez Związki Zawodowe, Samopomoc Chłopską, Związek Młodzieży Polskiej czy inne instytucje o charakterze masowym. Mimo wszystko jednak dotychczasowa akcja popularyzacji nauki i wiedzy z powodu jej nieskoordynowania nie zawsze stała na należyтым poziomie. Akcja popularyzacji często nie docierała zupełnie lub docierała bardzo rzadko i nieregularnie do swoich odbiorców — szerokich mas ludowych. Ale jej dotychczasowe wyniki często aż zaskakiwały organizatorów. Okazało się, że chłonność terenu jest olbrzymia.

Zdarzały się często wypadki, że na odczyty popularyzacyjne przychodzili robotnicy prosto z pracy w fabryce czy też chłopci z roli, rezygnując nierzadko z odpoczynku lub posiłku.

Celem skoordynowania i pogłębienia akcji popularyzacji wiedzy i nauki, celem dotarcia tam, gdzie żadna akcja nie docierała, celem objęcia tą akcją rzeczywiście najszerszych mas ludowych zostało powołane do życia Towarzystwo Wiedzy Powszechnej.

Statut Towarzystwa będącego Stowarzyszeniem Wyższej Użyteczności przewiduje, że władzą Towarzystwa jest zarząd główny powołany na ogólnym zebraniu członków założycieli Towarzystwa, składający się z przedstawicieli organizacji masowych, instytucji naukowych, kulturalno-oświatowych oraz członków indywidualnych rekrutujących się spośród wybitnych naukowców i popularyzatorów.

W województwach działają wojewódzkie rady społeczne jako instancje inicjujące i kontrolujące oraz zarządy wojewódzkie T.W.P. wyłonione przez rady społeczne a zaaprobowane przez zarząd główny.

W chwili obecnej nie ma już województwa, w którym by nie działał Zarząd Wojewódzki Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.

Każdy zarząd wojewódzki akcją swoją obejmuje teren województwa.

Na czele zarządów wojewódzkich stoi prezydium złożone z prezesa, skarbnika i sekretarza.

Sieć organizacyjna TWP. sięga tylko do szczybla wojewódzkiego, dalej zaś w głąb terenu docierają instruktorzy i prelegenci TWP. Najważniejszą i podstawową formą działalności TWP jest akcja odczytowa.

W założeniach TWP leży to, aby prelegenci w akcji odczytowej dotarli ze słowem prawdziwej wiedzy i nauki do każdego środowiska wiejskiego czy miejskiego w Polsce.

Akcję prelekcyjną przygotowują instruktorzy TWP, którzy w porozumieniu z czynnikami społecznymi na terenie powiatu czy gminy mają za zadanie przeprowadzić propagandę odczytu i zabezpieczyć odpowiednią frekwencję. Zarówno praca instruktorów jak i praca prelegenta jest odpowiedzialna a niejednokrotnie napo-

tyka na duże trudności. Muszą oni docierać do miejscowości pozbawionych często wszelkich środków lokomocji. Nierzadkie są wypadki, że prelegent czy instruktor muszą pokonywać przestrzeń przy pomocy dosyć przestarzałych środków lokomocji jakimi są własne nogi. Jest to dość męczące i wymaga dużego wysiłku, ażeby zwiąszcza w czasie słońc jesiennych wśród deszczu i błota maszerować kilkanaście kilometrów do miejsca, gdzie ma się odbyć odczyt.

Siatka terenowa akcji TWP jest opracowywana w porozumieniu z organizacjami politycznymi i społecznymi, w ten sposób, aby objęła najbardziej zaniedbane środowiska takie, które tej akcji były zupełnie pozbawione.

Na obecnym etapie rozwoju TWP materiały odczytowe są przygotowywane centralnie, dyskutowane i uzgadniane na posiedzeniach Centralnego Koła Prelegentów w Warszawie. Nie znaczy to jednak, aby tekst odczytów przygotowanych w W-wie był niewolniczo odtworzony przez prelegenta w każdym środowisku. Teren ma swoje specyficzne warunki, nie jest też jednolity poziom słuchaczy. Aby odczyt mógł spełnić swoją rolę musi być każdorazowo dostosowany do środowiska. Dlatego prelegenci docierający bezpośrednio z odczytami w teren muszą dbać o to, aby nie wykrzywając zasadniczej linii zarysowanej w odczycie mogli ten odczyt w sposób jasny i dostępny przekazać słuchaczowi z korzyścią dla niego. Wymaga to od prelegenta dużego wysiłku pracy umysłowej i należytego opanowania wykładanego tematu.

Jako prelegenci występują w akcji popularyzacji wiedzy działacze społeczni, nauczyciele, aktywiści młodzieżowi, asystenci wyższych uczelni, w szczególności zaś ważnych wypadkach proszeni są wybitni naukowcy, uczeni, posłowie czy osoby zajmujące kierownicze stanowiska w aparacie państwowym. Kandydatów na prelegentów typują partie polityczne i społeczne organizacje masowe. Odpowiedni poziom ideologiczny i fachowy prelekcji zapewnia ścisła kontrola tejże i baczny nadzór nad elementem wchodzącym w skład Koła Prelegentów.

Jest rzeczą jasną, że każdy rodzaj tematyki odczytowej wymaga obsłużenia jej przez prelegenta obznajomionego z daną dziedziną.

Tematyka odczytów jest bardzo różnorodna, wiąże się jednak jak najściślej z życiem naszego kraju, z walką o nowego świadomego swych celów i pracy człowieka.

Poza tematami ściśle naukowymi i technicznymi akcja odczytowa popularyzuje najważniejsze zagadnienia Planu 6-letniego, krzewi naukowo-materialistyczny światopogląd, nawiązuje do bohaterskiej postępowej tradycji narodu polskiego, wyjaśnia zagadnienia ekonomiczne i społeczne, omawia tematykę rozwoju kultury mas ludowych, interpretuje wreszcie najważniejsze zagadnienia aktualne w życiu narodu i świata.

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej mimo stosunkowo niedługiego czasu swego istnienia ma już w swojej dzia-

łałości popularyzatorskiej pewne doświadczenia, pewne osiągnięcia ale i błędy. W przeciągu czterech minionych miesięcy (lipiec, sierpień, wrzesień, październik), odbyło się na terenie całego kraju 6.796 odczytów, których wysłuchało ponad 820 tysięcy osób. Tematy tych odczytów były następujące:

- 1) Plan 6-letni, z uwzględnieniem zagadnień każdego województwa.
- 2) W rocznicę Manifestu PKWN.
- 3) Korea.
- 4) Jak powstało życie na ziemi.
- 5) Człowiek a pogoda.
- 6) O energii atomowej.
- 7) Życie pracujących w USA.
- 8) Polacy w Rewolucji Październikowej.
- 9) Vietnam walczy.
- 10) Konferencja Praska i jej znaczenie dla pokoju światowego.
- 11) Rolnictwo w ZSRR.
- 12) Rodzina w państwie ludowym.
- 13) Rozwój myśli ludzkiej.
- 14) Republiki radzieckie.

Zrozumiałym jest, że w obecnym okresie TWP główny nacisk kładło na popularyzację zagadnień związanych z realizacją Planu 6-letniego, w miesiącu zaś pogłębienia przyjaźni Polsko-Radzieckiej na tematykę radziecką.

W najbliższym okresie TWP przewiduje intensyfikację problematyki dotyczącej zagadnień światopoglądowych przez wypracowanie i rzucenie w teren większej ilości odczytów o powstaniu ziemi i życia na ziemi, o rozwoju gatunku ludzkiego, o genezie wierzeń, jednym słowem o tym wszystkim co pogłębia naukowy materialistyczny pogląd na świat. Większość z wymienionej tematyki była wygłoszona na publicznym odczycie w W-wie, przedyskutowana pod względem metodologicznym i merytorycznym z członkami Centralnego Koła Prelegentów i dopiero poprzez dyskusję na Wojewódzkich Kółach Prelegentów przeniesiona w teren.

We wrześniu i październiku 1950 r. zostało wygłoszonych w całej Polsce 5.687 odczytów przy przeciętnej frekwencji 106 osób na jednym odczycie. W tym samym czasie na wsi zorganizowano 3.537 odczytów przy przeciętnej frekwencji 79 osób na jednym odczycie i 2150 odczytów w mieście przy przeciętnej frekwencji 150 osób na jednym odczycie.

Z dalszej analizy wynika, że w państwowych gospodarstwach rolnych zostało we wrześniu i październiku zorganizowanych 875 odczytów przy przeciętnej frekwencji 80 osób na jednym odczycie. W spółdzielniach produkcyjnych przy 593 odczytach przeciętna ta wynosiła 94 osoby na jednym odczycie.

Dla ludności niezorganizowanej wiejskiej wygłoszono 1782 odczyty przy przeciętnej frekwencji 86 osób.

W związkach zawodowych w tym samym czasie wygłoszono 1308 odczytów co daje przeciętną na jednym odczycie 126 osób.

Dla ludności miejskiej niezorganizowanej wygłoszono 348 odczytów przy przeciętnej frekwencji 191 osób na jednym odczycie.

Już tych kilka przytoczonych liczb świadczy o tym, że bardzo słabo kształtuje się frekwencja na odczytach w środowiskach wiejskich, natomiast o wiele lepiej przedstawia się w środowiskach miejskich zorganizowanych czy niezorganizowanych.

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej środki finansowe na swoją akcję czerpie głównie ze Skarbu Państwa.

Ogólnie w tych miesiącach na jednego słuchacza koszt akcji odczytowej wynosił 79 zł. Na wsi koszt ten wyrażał się kwotą 106 zł. na jednego słuchacza, w mieście zaś 56 zł. (w starej walucie). Te sumy to koszty produkcji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.

W obecnej akcji obniżenia tych kosztów TWP musi dołożyć wszelkich starań aby one zmalały przede wszystkim w środowiskach wiejskich.

Zmniejszenie ich zależy wyłącznie od zwiększenia frekwencji — im frekwencja na naszej akcji odczytowej będzie większa tym mniejszy będzie koszt własny produkcji, tym TWP będzie pracowało taniej, oszczędniej a skuteczniej. Czyli jednym słowem — pieniądze Skarbu Państwa będą dobrze i celowo wydane.

Bez pomocy czynnika społecznego TWP nie będzie mogło sprostać tym olbrzymim zadaniom.

Przy każdej radzie narodowej istnieją komisje oświaty i kultury. Na nie też, spada obowiązek opiekowania się i dopomożenia TWP w akcji popularyzacji wiedzy i nauki.

Rola komisji oświaty i kultury nie powinna się jednak ograniczać tylko do propagowania akcji odczytowej wśród mieszkańców gromad wiejskich czy miast. Członkowie komisji mogliby oddać wielką przysługę zarządom wojewódzkim oceniając krytycznie wszystkie zalety i wady, wszelkie braki i niedociągnięcia akcji odczytowej i jej sposobu oddziaływania na formowanie się świadomości człowieka nowych czasów — budownictwa socjalizmu.

Oprócz akcji prelegentkiej, na którą TWP kładzie największy nacisk, prowadzona jest także akcja wydawnicza. Organami TWP są dwa miesięczniki a mianowicie „Problemy“ poświęcone zagadnieniom przyrodniczym i technicznym, oraz „Wiedza i Życie“ zajmujące się zagadnieniami humanistycznymi, ekonomicznymi i politycznymi.

Stałym wydawnictwem jest „Mała Biblioteczka TWP“, której każdy tomik omawia zagadnienia z wszelkich dziedzin bądź to poruszane już w odczytach, bądź też adaptowane z literatury popularnej pokrewnych TWP instytucji zagranicznych, szczególnie Radzieckiego Wszechzwiązkowego Towarzystwa Szerzenia Wiedzy Politycznej i Naukowej.

Dążeniem TWP jest to, aby w każdym środowisku, w każdej świetlicy czy zakładzie pracy, w każdym P.G.R.-e czy spółdzielni produkcyjnej znalazły się jego wydawnictwa.

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej jest instytucją usługową w stosunku do organizacji masowych i społecznych — stoi ono w służbie mas ludowych budujących nową Polskę i jako takie zasługuje na opiekę i pomoc ze strony rady, jej prezydium i komisji.

B. GERAGAPrzewodniczący Prez.
Woj. R. N. Rzeszów**Dobra praca G. R. N. w Miejscu Piastowym
pow. Krosno, woj. Rzeszów**

Prezydium Woj. R. N. analizując systematycznie na swych posiedzeniach pracę prezydiów niższych stopni, całą swą uwagę skierowało na działalność prezydiów G.R.N. bacząc szczególnie w jakim stopniu prezydium te współpracują i przyswajają sobie nowy styl i metody pracy.

Początkowo w wielu wypadkach pod tym względem stan był mocno nie zadawalający.

Dzisiaj patrząc wstecz na przebytą drogę od chwili wyborów, można stwierdzić, że prezydium G.R.N. podniosły znacznie poziom pracy.

Przodują Prezydium G.R.N. — Miejsce Piastowe, powiat Krosno; Baranów, powiat Tarnobrzeg; Przeclaw, powiat Mielec; Bobowa, powiat Gorlice; Jeżowe, powiat Nisko.

A oto jak pracuje Prezydium G.R.N. Miejsce Piastowe.

Przewodniczącym Prezydium G.R.N. Miejsce Piastowe został wybrany robotnik z przemysłu naftowego ob. Stanisław Sznajder działacz Rady od 1945 r., zastępcą przewodniczącego — aktywista ZSch ob. Władysław Kuś; sekretarzem Prezydium — młoda aktywistka Z.M.P., córka małorolnego chłopca, ob. Helena Kosztyłowa; pozostali członkowie Prezydium to ob. Władysław Olbrycht, nauczyciel-społecznik i Z.M.P.-wiec ob. Władysław Jurczak.

Prezydium działalność swoją rozpoczęło 6.VI. 1950 r.

Od samego początku prace oparto na planie pracy i kolektywnym działaniu poprzez rozpatrywanie na posiedzeniach szeregu zagadnień i podejmowanie odpowiednich uchwał. Posiedzenia Prezydium odbywają się systematycznie każdego tygodnia, prawie zawsze przy pełnej frekwencji członków. Tematyka posiedzeń świadczy o tym, że Prezydium żywo interesuje się zagadnieniami swego terenu, wnikliwie śledzi i analizuje przebieg przeprowadzanych akcji wysuwając wnioski mające na celu uniknięcie błędów na przyszłość. Prezydium w pracy swojej usilnie dąży do jak najściślejszego powiązania się z radą i komisjami w oparciu o szeroki aktywny społeczny.

Dokonano podziału pracy między członków Prezydium jak również podziału terenu tak, że poszczególni członkowie prezydium jak również aktywiści radni mają nadzór i opiekę nad poszczególnymi gromadami. Oddzielną uchwałą wprowadzono raz w tygodniu 1 dzień przyjęć dla interesantów po godzinach: urzędowych, celem umożliwienia pracującym załatwiania swych spraw w dogodnych godzinach.

Ponadto członkowie Prezydium stale biorą udział w zebraniach gromadzkich, nawiązując kontakt z miejscową ludnością i w miarę możliwości na miejscu załatwiają wnoszone różne sprawy i prośby. Prezydium żywo interesuje się działalnością komisji i zapewnia im należyłą obsługę techniczną jak również zainteresowuje komisje różnymi aktualnymi zagadnieniami. Komisje zostały wybrane na sesji w dniu 6.VII. 1950 r. w składzie

od 4 — 5 osób. Plany pracy na III kwartał zostały przez komisje należycie opracowane i zatwierdzone przez Radę na następnej sesji. Natomiast plany komisji na IV kwartał zostały już zatwierdzone na sesji w dniu 29.IX. 1950 r. Prezydium doceniając znaczenie komisji wystąpiło na sesji w dniu 18.X. 1950 r. o uzupełnienie składu komisji w związku z czym Rada dokonała wyboru uzupełniającego tak, że 4 komisje obecnie działają w składzie po 9 osób zaś dwie po 7 osób. Na 24 radnych w komisjach pracuje 16. Gdy weźmie się pod uwagę, że członkowie Prezydium są członkami rady, to w komisjach bezpośrednio nie pracujących pozostanie tylko 3 radnych. Za mało jednak w komisjach tych jest jeszcze kobiet (6) i młodzieży z ZMP (3).

Komisje ze swych czynności spisują protokoły i wysuwają wnioski, które następnie rozpatruje Prezydium. Komisja Rolna, kontrolując wykonanie dekretu o pomocy sąsiedzkiej w poszczególnych gromadach ujawniła szereg uchybień, w wyniku następnie wniosków komisji 3-ch opornych bogaczy wiejskich zostało ukaranych grzywną w wysokości od 10 — 20 tys. zł. (w starej walucie) za niewykonanie dekretu. — Szereg cennych wniosków wniosła również Komisja Zdrowia, Pracy i Pomocy Społecznej oraz Komisja Oświaty i Kultury. Wnioski te zostały przez Prezydium załatwione. Komisje żywo współpracowały z Prezydium w akcji żniwno-omłotowej, akcji siewnej i aktywnie działają w akcji skupu zboża, walki z analfabetyzmem i innych. Stały kontakt z terenem nasunął Prezydium potrzebę przeanalizowania działalności sołtysów, w wyniku czego ostatnio na 10 gromad przeprowadzona została zmiana sołtysów w 5 gromadach.

Prezydium chcąc jak najwnikliwiej poznać teren gminy, zapoznać się bezpośrednio z potrzebami i bolączkami ludności, odbywa sesje rady na gromadach, co miesiąc w innej gromadzie. Dotychczas odbyto sesje w 6 gromadach a to: Wrocanka, Wróblak Królewski, Rogi, Niżna Łąka, Szczepańcowa i Targowiska, stawiając na sesjach problematykę tych gromad.

O sesjach ludność zawiadamiają sołtysi jak również każdorazowo w danej gromadzie wywieszane są zawiadomienia w formie afiszów z podaniem porządku obrad sesji.

Na każdej sesji Przewodniczący Prezydium składa sprawozdanie z działalności Prezydium za ubiegły miesiąc, jak również sołtysi danej gromady oraz rozpatrywane są aktualne zagadnienia i problemy.

Komisje współpracują z Prezydium w przygotowywaniu sesji. W dniu 29.IX. na sesji rady, odbytej w gromadzie Wróblak Królewski składało sprawozdanie z działalności kierownictwo miejscowego PGR. Przed sesją komisja rolna zapoznała się z treścią sprawozdania, a uprzednio przeprowadziła tam kontrolę. Radni w czasie dyskusji krytycznie podeszli do działalności tamtejszego kierownictwa P.G.R., obnażyli szereg braków i niedociągnięć w pracy kierownictwa, między innymi wytknięto niewykorzystanie kwoty 470.000 zł na akcję so-

ejalną, złe warunki mieszkaniowe robotników, złą gospodarkę sprzętem itd. Ostatecznie po ostrej krytyce Rada sprawozdania nie przyjęła i zleciła ponownie komisji rolnej przeprowadzenie szczegółowej kontroli gospodarki w P.G.R. i złożenia na następnej sesji wniosków. W skład rady wchodzi 11 robotników, 9 chłopów małych i 4 pracowników umysłowych z awansu społecznego.

Frekwencja radnych na sesjach przeciętnie wynosi 80%. Na jednej z sesji na wniosek radnego Wojtowicza, Przewodniczącego Komisji Drogowej, Rada postanowiła każdorazowo rozpatrywać przyczyny nieobecności radnego i wyciągnąć odpowiednie wnioski.

Frekwencja ludności na sesjach początkowo była nie duża, obecnie stale wzrasta i tak np. na sesji w dniu 16.XI. 1950 r. odbytej na gromadzie Szczepańcowa obecnych było 39 kobiet z miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich, 18 mężczyzn i młodzież ze starszych klas miejscowej szkoły. Na sesji tej złożone zostało sprawozdanie przez Kierownika Gminnej Spółdzielni Z.S.Ch., radni dyskutanci ostro skrytykowali sprawozdanie i nie przyjęli go. Podczas tej sesji radni i przybyli goście owacyjnie uchwalili rezolucję, w której potępiono działalność anglo-amerykańskich podżegaczy wojennych i dano wyraz pełnej solidarności z ruchem obrońców pokoju i II Światowym Kongresem Obrońców Pokoju w Warszawie.

Przebieg każdej sesji ma ożywczy charakter — w dyskusji głos zabiera szereg radnych — również każdorazowo członkowie Prezydium składają krótkie informacje o przebiegu i stopniu realizacji różnych akcji tak,

że radni jak również miejscowa ludność jest zawsze w toku zagadnień.

Ten styl i metody pracy oraz stała troska Prezydium G. R. N. Miejsce Piastowe, idąca w kierunku wypracowywania coraz to lepszych form pracy — należycie zorganizowane i obsadzone referaty. Prezydium daje w wyniku to, że Prezydium każdą akcją przeprowadza sprawnie (szarwarki wykonano w 100% — skup zboża w 100% — podatek gruntowy w 96%), opierając się w swojej pracy o komisje i szeroki aktyw społeczny.

Prezydium Woj. R. N. na przykładzie takich Prezydium jak Miejsce Piastowe i inne uczy słabsze Prezydium G. R. N., które są zapraszane na wzorcowe posiedzenia Prezydium G.R.N. w danym powiecie i tym samym następuje wymiana doświadczeń i uogólnienie nowych form i stylu pracy.

Gminne rady narodowe jako oddzielne ogrody terenowej władzy państwowej bezpośrednio pracujące ze społeczeństwem, muszą wyrobić sobie taki styl pracy, by obywatel danej gminy ze swymi trudnościami, radami czy spostrzeżeniami dzielił się nie tylko na sesjach rady przez swych przedstawicieli, ale w codziennym kontakcie z prezydium i komisjami.

Osiągną to wtedy, gdy bardziej wnikliwie i czujniej klasowo załatwiać będą te drobne nieraz a tak istotne sprawy codziennego życia biedniaka i średniaka na wsi i całym ostrzem władzy ludowej, wypełniającej podstawowe funkcje dyktatury proletariatu, paraliżować będą i likwidować działalność bogaczy wiejskich godzącą w interesy biedaków i średniaków.

Z. ORŁOWSKI

Kierownik Wydz. Inspekcji
Prez. Woj. R. N. Szczecin

Uwagi o pracy wydziałów inspekcji prezydium wojewódzkich rad narodowych

(Artykuł dyskusyjny)

W numerze 20 dwutygodnika „Rada Narodowa“ zamieszczone zostały tymczasowe ramowe wytyczne Zespołu II P.R.M. o pracy wydziałów inspekcji prezydium wojewódzkich rad narodowych.

„Wytyczne“ wskazują na czynności kontroli wykonawstwa, należące do wydziału inspekcji, jako na jeden z głównych elementów nadzoru, sprawowanego przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej (i jego organa) nad prezydiami rad niższych stopni (i ich organami).

Tym samym wydział inspekcji nabiera specjalnego znaczenia.

Różnica polega na tym, że o ile celem działalności wszystkich innych wydziałów, oddziałów i referatów prezydium jest wykonawstwo zadań w zakresie swego resortu — to celem działalności wydziału inspekcji jest sprawdzenie tego wykonawstwa po linii wszystkich resortów

Chodzi o to, aby prezydium wojewódzkiej rady narodowej — w określonych przez siebie odstępach czasu — mogło mieć pełny obraz działalności każdego prezydium rady niższego szczebla i jego organów.

Wszelchstronne poznanie działalności prezydium rady niższego szczebla i jego organów da również prezy-

dium wojewódzkiej rady narodowej pogląd na własną działalność, jako instancji nadzorującej niższe prezydium oraz na działalność własnych wydziałów, jako organów nadzorujących niższe komórki resortowe.

Zadanie zatem, jakie stoi przed wydziałem inspekcji, jest b. wielkie, ponieważ od dobrego wykonania tego zadania zależy:

- podjęcie w porę działalności zapobiegającej złemu wykonawstwu,
- wykrycie przyczyn złego wykonawstwa,
- wskazanie nowych, lepszych dróg do dalszego realizowania wykonawstwa z punktu widzenia społeczno-politycznego.

Aby w ten sposób zadanie kontroli wykonawstwa zrealizować, wydział inspekcji musi jednak dysponować odpowiednio przygotowanym do tej pracy personelem, któryby dawał gwarancje, że potrafi skontrolować wykonawstwo zadań w najszerszym zakresie wiernie z linią Partii i Rządu.

Dlatego zagadnienie doboru inspektorów kontroli ma zasadnicze i pierwszorzędne znaczenie.

Przez kontrolę wykonawstwa „wytyczne“ rozumieją „kontrolę stopnia realizacji przez prezydium i ich organa

ustaw oraz uchwał, instrukcji, wytycznych, zarządzeń, poleceń władz naczelnych i zwierzchnich“, badając je jednak z punktu widzenia treści wykonywanych zadań, a formę realizacji traktując jako zagadnienie uboczne.

Jest zatem oczywiste, że organ kontroli — inspektor, — przeprowadzając zlecone mu czynności kontrolne — posiadać powinien podstawowe (ogólne) wiadomości fachowe odnoszące się do kontrolowanych zagadnień.

Ale to byłoby, oczywiście, nie wystarczające.

Wiemy, ile jeszcze dziś na obecnym etapie mamy wypadków wypaczeń biurokratycznych i bezduszności w załatwianiu spraw.

Prezydent Bierut, przemawiając na V plenum K.C. P.Z.P.R., ostrzegał przed zgorą biurokratyzmu, formalizmu i bezduszności, a Prezes N.I.K. gen. Fr. Józwiak wskazuje w związku z tym (patrz „Rada Narodowa“ Nr 18/180 z 15.9.50 r.), że na odcinku walki z biurokratyzmem, papierkowością, bezdusnym formalizmem — wielkie zadania ma do spełnienia kontrola... resortowa.

Gdyby zatem inspektor kontroli wewnętrznej w swej pracy inspekcyjnej kierował się jedynie i wyłącznie literą prawa — to w obecnym okresie nasilającej się walki klasowej z bogaczami wiejskimi i spekulantami na wsi i w mieście — prędzej czy później stałby się sam mimowolnym może sojusznikiem kapitalistów.

Wiemy bowiem, że obowiązujące przepisy prawa administracyjnego — bo z nimi najczęściej styka się inspektor kontroli wewnętrznej — często nie nadążają za postępem życia, co zresztą potwierdza np. fakt czterokrotnej nowelizacji w przeciągu 5 lat powojennych przepisów o wymiarze i poborze podatku gruntowego.

Inspektor „obładowany“ przepisami i kurczowo trzymający się przepisów prawnych, mógłby nie rozumieć, że prawo jest nadbudową bazy, że zatem — jak uczy nas tow. Stalin — ma na celu „dopomóc nowemu ustrojowi w dobie i zlikwidowaniu starej bazy i starych klas“.

Z powyższego wynika, że przy nowym stylu pracy trzeba nam nowego i innego inspektora. Inspektorem takim powinien być człowiek o nieposzlakowanej przeszłości społecznej, o pełnym wyrobieniu społecznym, człowiek znający prawa rozwoju społecznego w ujęciu marksistowsko - lenińskim jako jedynego źródła pojmowania zjawisk. Taki człowiek potrafi znaleźć drogę do klasowego spostrzegania faktów i słusznego ich rozwiązywania. Wydaje mi się, że tego rodzaju ludzi można znaleźć w komórkach dolnych naszych rad narodowych, których należy „wyciągnąć“ awansem społecznym na stanowisko inspektora. Dobrym inspektorem byłby przewodniczący względnie członek jednej z aktywnych komisji rady.

Czy można jednak z tego wysunąć wniosek, że znajomość norm prawnych jest dla inspektora zbyt ważna?

Oczywiście nie, i nie o to chodzi, aby przekonać, że ten jest właśnie dobrym inspektorem kontroli, który nie zna zupełnie obowiązującego ustawodawstwa. To byłoby błędne. Chodzi jednak o to, aby wskazać na niebezpieczeństwo urzędniczego rutyniarstwa, które nabywa się zwykle przez niewolnicze trzymanie się przepisów prawnych, niejednokrotnie wbrew zdrowemu rozsądkowi.

Wiemy to dobrze z gorzko nabytego doświadczenia, jak takie pojmowanie przepisów jest szkodliwe, na co możnaby przytoczyć przykład stosowania przepisów dekretu o publicznej gospodarce lokalami i kontroli

najmu. Zdarzało się niejednokrotnie, że samotne osoby lub bezdzietne małżeństwa zajmowały przez kilka lat duże wille, podczas gdy robotnicze rodziny z licznym potomstwem gnieździły się w ciasnych i ciemnych mieszkaniach tylko dlatego, że nie uregulowano w tym mieście tej sprawy odnośnym przepisem.

Albo eksmitowano jedną rodzinę robotniczą po to, aby jej mieszkanie dać drugiej, takiej samej rodzinie robotniczej, ponieważ ta dopełniła formalności prawnej a tamta nie.

Taki stan rzeczy oczywiście urągał zdrowemu rozsądkowi, ale był zgodny z jakimś przepisem prawnym.

Jest to tylko jeden z wielu przykładów, które możnaby przytoczyć na dowód szkód i krzywd wyrządzonych, już nie tylko jednostkom, lecz całej sprawie dźwignia nowego lepszego, sprawiedliwego ładu społecznego, właśnie przez biurokratyczne, szablonowe i bezduszne trzymanie się przepisów.

Każdy przepis, każda ustawa ma służyć dobru mas ludowych.

Jak wyglądać winna kontrola wykonawstwa

Nasza praca polegać winna przede wszystkim na kontroli treści wykonania zadań, a sama forma (funkcyjna) ma być sprawą „uboczną“.

Treść wykonania zadań można znaleźć w każdej sprawie, za każdą cyfrą, nie znając dokładnie (wnikliwie) odnośnych przepisów, bo jak wiemy — za każdą sprawą kryje się żywy człowiek, człowiek pracy, z którym i dla którego budujemy nasz nowy ustrój.

Jeżeli w ten sposób będziemy rozumieć i stosować w życiu praktycznym wykonanie naszych zadań, to zobaczymy, jak wiele dobra może wnieść odpowiednio interpretowana ustawa, do czego może nam służyć przykład mgr. Cz. Marca, kier. W-łu Społ.-Adm. Prezydium MRN w m. st. W-wie, który pisze w Nr 21 „Rady Narodowej“, że agendy MRN w m. st. W-wie zaniechały np. stosowania przepisu art. 107 pkt. 1 rozporządzenia Prezydenta RP o postępowaniu administracyjnym z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. URP. Nr 36, poz. 341), przewidującego uzależnienie załatwienia sprawy przez władze od wniesienia ewent. należącej opłaty.

Przytoczony przykład wskazuje nam, że — gdyby istniał dotychczasowy styl pracy wydziału kontroli — to inspektor kurczowo trzymający się przepisów, być może, zakwestionowałby opisaną wyżej praktykę, ale dla inspektora posiadającego należyty kręgosłup ideologiczny jest rzeczą oczywistą i jasną, że słuszność metody przyjętej przez MRN m. st. Warszawy w stosunku do ludzi pracy, robotników i chłopów, jest niewątpliwa i zrozumiała.

Nasza praca zatem musi pomóc prezydium rady w usprawnianiu życia — w wyeliminowaniu z niego wszelkich elementów hamujących marsz ku socjalizmowi — musi wskazać naszym resortowym wydziałom na styl pracy niższych nadzorowanych przez nich komórek. Dlatego też do tej pracy nie możemy podejść wyłącznie z punktu widzenia przepisów, bo wykonania tych przepisów pilnują resortowe wydziały, a winniśmy podejść z punktu widzenia załatwianego obywatela. Jak to należy rozumieć i wykonywać rozpatrzymy na kilku przykładach

Zobowiązany, że w ramach kontroli inspektor zbadać ma zagadnienie szkolnictwa podstawowego — i to zarówno w zakresie wyposażenia i remontu budynków szkolnych, jak przestrzegania obowiązku szkolnego.

Kontrola wykonawstwa na wspomnianych odcinkach z punktu widzenia społeczno-politycznego obejmie zatem zbadanie stosunku prezydium GRN do szkół podstawowych, znajdujących się we wsiach spółdzielczych czy biedniackich, albo majątkach PGR.

Inspektor skontroluje przede wszystkim, czy potrzeby remontowe lub wyposażeniowe tych szkół zaspokajane są przez miejscowe władze w pierwszej kolejności — zgodnie z wytycznymi Partii i Rządu.

W tym celu porozumie się z miejscową organizacją partyjną, kołem Zw. Sam. Chłop., z kierownikiem szkoły i nauczycielami oraz z niektórymi rodzicami, pamiętając jednak, że uzyskane informacje powinien poddać krytycznej i obiektywnej ocenie.

Inspektora interesować powinno również zagadnienie prawidłowości postępowania przy remontowaniu lub zakupie sprzętu (rozpisanie przetargu, wybór oferentów, kłaudacja itp.) ale jako pierwszoplanowe zadanie traktować winien samą materialną stronę zagadnienia.

Zajmując się na odcinku oświaty zagadnieniem przestrzegania obowiązku szkolnego — inspektor nie może rozpoczynać i kończyć pracy od stwierdzenia, że za przekroczenia stosowane są rygory karno-administracyjne, lecz winien — na podstawie wszechstronnie ocenionych informacji i ustaleń — dociec przyczyn istniejącego ewent. nie zadawalającego stanu rzeczy. Sam zaś fakt stosowania sankcji karno-administracyjnych stanowić może jedynie dodatkowe uzupełnienie.

A oto następny przykład.

Przeprowadzając kontrolę działalności Rej. Kierownictwa Robót-Wodno-Melioracyjnych — nie od rzeczy oczywiście będzie sprawdzenie prawidłowości gospodarki pieniężnej lub materiałowej kierownictwa, gdyż i z tych elementów wynika w sposób mniej lub więcej oczywisty przestrzeganie dyscypliny płacy, warunków pracy, stosowania zasad oszczędności itp.

Ale kontrola wykonawstwa od strony społeczno-politycznej — skierowana być winna w zasadzie w kierunku ustalenia np. w jakich wsiach przeprowadza się prace melioracyjne, jak zaspokajają kierownictwo robót wodno-melioracyjnych potrzeby wsi spółdzielczych czy biedniackich itd.

W wypadku zaś, gdy zajdzie potrzeba oceny jakości wykonanych robót melioracyjnych — służy zawsze inspektorowi prawo zażądania fachowca, inżyniera lub technika — z W-łu Roln. i Leśnictwa Prezydium Woj.

WL. BARCIKOWSKI

Kierownik Wydz. Ogólnego
Prez. PRN Rzeszów

R. N., przy którego czynnościach nawet ściśle fachowych winien asystować, podsuwając do rozwiązania momenty zdaniem jego ze względów społeczno-politycznych istotne dla sprawy.

Przykłady te — wydaje mi się — wskazują nam, jak powinniśmy wejść na nowy tor naszej pracy. Aby jednak nie popełnić błędów przez chęć objęcia od razu wszystkich zagadnień, to nasze organizacyjne ustawienie się do pracy — zdaniem moim — powinno na dzisiejszym etapie zacząć się od kontroli częściowej wykonawstwa, a następnie po wypracowaniu konkretnego i sprawdzonego stylu pracy przejść do kontroli generalnej.

Nasze prezydium powiatowych rad narodowych w województwie szczecińskim nie są jeszcze przygotowane do tego, aby można u nich przeprowadzać kontrole generalne, bo — jak wykazuje praktyka — wytrącają one cały aparat prezydium z normalnego trybu, co odbić się może niekorzystnie na realizacji np. planu finansowego, akcji siewno-wykopkowej itp. Dlatego też należy prowadzić przez najbliższy okres tylko inspekcje częściowe, które łącząc w sobie właściwe nastawienie społeczno-polityczne z instruktażem, pomogą terenowi w wykonaniu wspomnianych aktualnych zadań.

Aby jednak nasze kontrole częściowe nie były „partyzantką“, zaczęliśmy je zgodnie z zaleceniem Prezydium Woj. R. N., — od włączania się do planu pracy Prezydium.

Plan pracy Prezydium obejmuje między innymi wysłuchanie sprawozdań prezydium rad niższego stopnia oraz własnych wydziałów (oddziałów i referatów).

Aby jednak Prezydium uzyskało wszechstronny i obiektywny obraz sprawy, tut. Wydział Inspekcji — przed ustalonym terminem złożenia sprawozdania — przeprowadza kontrolę poruszonych w sprawozdaniach zagadnień, opracowując dla Prezydium ocenę sytuacji z punktu widzenia społeczno-politycznego, uzupełniając w ten sposób ewent. braki sprawozdań.

Ponadto na obecnym etapie Wydział Inspekcji obejmować będzie sprawy specjalnie zleczone przez Prezydium, np. w sprawach skarg i doniesień.

W ten sposób ustawieni pracownicy Wydziału Inspekcji i w ten sposób postawiona kontrola wykonawstwa — zdaniem moim — zapewniłaby właściwy kierunek i styl pracy naszego aparatu wykonawczego rad narodowych.

O niektórych brakach w pracy prezydium P. R. N.

(Artykuł dyskusyjny)

Rady narodowe w ciągu swej niespełna półrocznej pracy po reformie mają niewątpliwie — na różnych terenach godne podkreślenia osiągnięcia, ale nie wypracowały jeszcze takiego stylu i metod pracy, jakie im zostały wskazane przez ustawę.

Wychodząc z założenia, że najlepszą formą nauki jest poznanie swoich i czyich błędów, nakreślę niektóre ujemne cechy metod i stylu pracy poszczególnych organów rady narodowej, które występowały i częściowo jeszcze występują w poszczególnych radach narodowych.

Już sama nieregularność zwoływania sesji jest niedociągnięciem. Zdarza się, że sesje gminnych rad narodowych zwoływane są rzadziej, aniżeli raz w miesiącu, a bardzo często w ostatnich dniach miesiąca, co dowodzi, że zwołanie sesji nie wynika z faktycznej potrzeby, czy też terminarza (planu pracy) lecz wynika z chęci formalnego zadośćuczynienia przepisowi ustawy.

Zdarzają się sesje nieprzygotowane. Jeśli np. sesja pow. rady narodowej odbywa się w jednej z gromad, a sala nie jest wypełniona mieszkańcami gromady i gmi-

ny, to znaczy, że mieszkańcy nie zostali zainteresowani ważnym zdarzeniem w gminie a zwłaszcza w gromadzie.

Bywa, że przygotowanie sesji jest „zbyt wygładzone”. Np. przewodniczący ma zanotowane każde słowo, jakie ma wypowiedzieć, dyskutanci czytają treść przemówień z kartek, przewodniczący ma z góry ustaloną kolejność radnych, zabierających głos w dyskusji itp. Tego rodzaju sesje nie dają należytych efektów. W innych wypadkach zauważa się dużą absencję radnych, przewlekłe dyskusje bez skonkretyzowanych wniosków, brak sprawozdań prezydium z wykonania uchwał, nieskładanie sprawozdań prezydium ze swej działalności i sprawozdań komisji radzieckich, za dużo czasu traci się na czytanie protokółów z poprzednich sesji, które mogą być przed sesją wyłożone do wglądu i rozesłane klubom radnych, by w ten sposób mogły być bez czytania przez radę przyjęte.

Organami wykonawczymi rad narodowych są prezydium rad narodowych, sprawujące swe obowiązki kolegialnie.

W tym celu prezydium winny odbywać posiedzenia przynajmniej jeden raz w tygodniu, by bieżąco załatwiać wylaniające się zagadnienia i nie dopuszczać do zaległości.

Prezydium posługują się wydziałami i referatami. I właśnie umiejętność posługiwania się dobrze zorganizowanymi wydziałami i referatami jest podstawą dobrej pracy prezydiów. Z kolei dobra organizacja tych komórek polega na całym szeregu czynności, które winny być zaplanowane i wykonane racjonalnie już w chwili organizowania biur prezydiów. Tymczasem w praktyce dały się zaobserwować liczne niedociągnięcia i błędy, popełniane przez prezydium w chwili organizowania swych biur.

I tak np. na szczeblu powiatowym nieraz przyjmuje się zasadę, że Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej jest sukcesorem b. wydziałów powiatowych i kierownikami tych wydziałów mianowano z reguły sekretarzy b. wydziałów powiatowych.

Prezydium obarczyły inspektorów niezwiązanymi z referatem inspekcji pracami, np. prowadzeniem rachuby inwestycyjnej itp. zamiast skoncentrowania tej pracy w referacie księgowości wydziału finansowego.

Prezydium rad narodowych nie przystąpiły z miejsca do przeszkolenia swego personelu — celem zaznajomienia go ze strukturą organizacyjną rad narodowych i kompetencją ich organów, oraz poszczególnych wydziałów i referatów. Stąd wypadki, że np. pracownik referatu tytułuje przewodniczącego prezydium „Panie Starosto”. Innemu znów pracownikowi wydaje się, że w dalszym ciągu podlega tylko niezespolonemu dawniej wydziałowi na szczeblu wojewódzkim.

Te i tym podobne niedociągnięcia początkowego stadium organizacji wydziałów i referatów prezydiów są usuwane, lecz w wypadku ich istnienia odbijają się ujemnie na funkcjonowaniu samych prezydiów.

Jeśli chodzi o niedociągnięcia w pracy prezydiów przy wykonywaniu zadań, objętych ustawą, zdarzają się następujące:

Prezydium nie dokładają należytego starania w kierunku zabezpieczenia sprawnego wykonania, podejmowanych przez siebie i radę narodową uchwał i składania sprawozdań na posiedzeniach.

Prezydium zaniedbują kierownictwo działalnością swych przedsiębiorstw i zakładów. Specjalnie można to zauważyć na odcinku społecznych zakładów służby zdrowia, jak np. przy kierowaniu agendami gospodarczymi i administracyjnymi Szpitala Powiatowego, który to obowiązek ciążył na sekretarzu b. wydziału powiatowego, a obecnie przeszedł na Wydział Zdrowia Prezydium P. R. N.

Prezydium w swych planach pracy nie ustalają konkretnych zagadnień do przepracowania i wykonania dla swych wydziałów i referatów np. zagadnienia realizacji w określonym czasie — kredytów inwestycyjnych, zaopatrzenia szkół w opał itp., lecz ograniczają się do wysłuchania i ewentualnie przedyskutowania składanych przez kierowników wydziałów i referatów sprawozdań z działalności.

Prezydium nie analizują należycie protokółów posiedzeń prezydiów i sesji rad niższego stopnia i nienależycie oceniają legalność uchwał i ich zgodność z ogólną linią polityki Rządu.

Ze spotykanych — w pracach komisji — błędów występują najczęściej takie, jak:

niewykonywanie nadzoru nad właściwym rzeczowo wydziałem, wzgl. referatem, lecz przeciwnie powodowanie się w pracy instrukcjami i zleceniami kierowników tych wydziałów względnie referatów;

brak inicjatywy poszczególnych członków komisji w kierunku wysuwania na posiedzeniach aktualnych zagadnień z terenu, a tym samym niepowiązanie się z masami ludowymi swego terenu;

znaczna absencja członków komisji na posiedzeniach, dowodzi że komisje nie żyją zagadnieniami, które stanowią bogaty materiał dla ich pracy;

odrywanie się zupełnie od właściwego wydziału, względnie referatu prezydium i niepowoływanie na posiedzenia kierowników tych komórek organizacyjnych w charakterze informatorów, względnie rzeczoznawców;

nieodbywanie posiedzeń w określonych terminach i zwlekanie ich zwoływania do czasu naznaczonego przez prezydium, względnie kierownika wydziału;

komisje nie składają sprawozdań ze swych prac na sesjach rady;

wiele komisji — zwłaszcza na szczeblu gminy — jest nieżywojących i ich przewodniczący nie występują z wnioskami o dokonanie reorganizacji i zmiany obsady komisji.

Wymienione wyżej przykładowo niedociągnięcia w pracach komisji utrudniają spełnianie przez rady narodowe ich odpowiedzialnej działalności, polegającej między innymi na sprawowaniu władzy państwowej z woli i w imieniu mas ludowych i w oparciu i powiązaniu się stałym i na codzień z tymi masami.

Naszym Czytelnikom i Współpracownikom pomyślnych wyników w pracy dla dobra Polski Ludowej i Światowego Obozu Pokoju w Nowym 1951 Roku
życzy REDAKCJA

AL. DRASEJKO

Przyczyny słabej działalności komisji niektórych rad narodowych woj. koszalińskiego

W poziomie prac komisji rad narodowych woj. koszalińskiego dają się zauważyć wyraźne różnice.

Ze względu na stopień aktywności komisji możnaby rady narodowe podzielić na takie, w których:

- 1) większość komisji przejawia dość ożywioną działalność,
- 2) tylko nieliczne komisje wyróżniają się aktywnością,
- 3) wszystkie komisje pracują słabo,
- 4) komisje są prawie całkowicie nieżywotne.

Przy ustalaniu stopnia aktywności, wzięto pod uwagę w skali porównawczej nie tylko ilość odbytych posiedzeń, lecz w pierwszym rzędzie liczbę i jakość przeprowadzonych kontroli, powziętych w ich wyniku wniosków, wykonywanie planów pracy itp.

Biorąc za podstawę powyższe kryterium należy stwierdzić, że w woj. koszalińskim najliczniejszą grupę stanowią rady, których komisje pracują słabo.

Ustalając tego rodzaju stan faktyczny należy z kolei zająć się analizą przyczyn tego stanu rzeczy. Przyczyn tych jest dość dużo. Jest rzeczą zrozumiałą, że nie wszystkie z wymienionych poniżej, będą aktualne w stosunku do wszystkich słabo działających komisji.

Dokładna analiza słabej działalności komisji może dopiero ustalić, które z powodów będą aktualne w warunkach lokalnych np. przyczyna — zbyt małe składy osobowe — nie będzie miała zastosowania w PRN Złotów, gdzie komisje liczą od 11 — 12 członków. Natomiast w tej samej radzie jedną z przyczyn słabej działalności komisji będzie całkowity brak instruktażu itp.

Słaba działalność wszystkich, względnie niektórych komisji danej rady ma zazwyczaj swe źródło w następujących zasadniczych przyczynach:

- I) w braku dostatecznego zaznajomienia komisji z ich rolą, zadaniami i metodami pracy.
- II) w niewłaściwie ułożonych składach komisji,
- III) w niedostatecznym zainteresowaniu się prezydów rad terenowych działalnością komisji.

Ad I. W niektórych radach, jak np. w PRN Kołobrzeg, Wałcz, Złotów, Człuchów, Miastko, komisje nie były dotychczas w ogóle przeszkolone. Należy nadmienić, że w PRN Człuchów na sesji w dn. 12.IX.50 r. zapadła uchwała w sprawie zorganizowania przez Prezydium szkolenia członków komisji tejsze rady. Jednakże wspomniana uchwała nie została dotychczas wprowadzona w życie.

Jeżeli przyjmiemy, że skutek należytego przeszkolenia znajduje swój wyraz w uaktywnieniu działalności komisji w drodze zrozumienia przez każdą z nich jej zadań i metod pracy — to dojdziemy do wniosku, że w szeregu rad województwa przeprowadzony instruktaż komisji nie dał oczekiwanych rezultatów.

Różne są tego powody. Jednym z nich, często spotykanym, jest, co może wydawać się paradoksem, zbyt „wysoki poziom“ przeprowadzonego instruktażu. Mówiąc o tym, mamy na myśli podawanie członkom komisji na wspólnych konferencjach szkoleniowych wiadomości

z zakresu podstawowych zadań i metod pracy, w sposób ogólnikowy, często przy użyciu niejasno sformułowanych określeń, słowem w formie i treści dostępnej dla nielicznej grupy osób. Nic też dziwnego, że niejednokrotnie po przewlekłych referatach przemęczeni słuchacze zadają następnie, w słabej zazwyczaj dyskusji, pytania, z treści których, jasno wynika, że przedstawione ogólnikowo i w niezbyt dostępnej formie wywody, nie zostały zrozumiane przez większość obecnych.

Wynik takiego szkolenia — dalsza beczynność komisji.

Analogiczny efekt dają szkolenia, do których przypadkowo dobrani prelegenci, nie orientują się w dostatecznym stopniu w zakresie omawianego tematu i nie potrafią często dać konkretnej i jasnej odpowiedzi na szereg zasadniczych pytań zgłaszanych przez słuchaczy.

Należyty dobór prelegentów, dokładne opracowanie przez nich materiału szkoleniowego, a następnie podanie go w formie dostępnej, dostosowanej do poziomu słuchaczy — oto podstawowa gwarancja skuteczności instruktażu.

Rzadkim zjawiskiem w radach narodowych woj. koszalińskiego jest instruktaż na posiedzeniach komisji, choć tego rodzaju praktyka jest celowa.

Przeglądając protokoły sesji rad oraz posiedzeń komisji, znajdujemy w nich często potwierdzenie faktu, że członkowie komisji odczuwają w znacznym stopniu brak należytego informowania ich o zadaniach i metodach pracy, np. na sesji PRN w Słupsku w dniu 14.IX.50 r. radni członkowie komisji, wskazywali, jako przyczynę beczynności komisji brak instruktażu i domagali się przeprowadzenia szkolenia.

W PRN w Drawsku na sesji jeden z radnych, podkreślił konieczność systematycznego szkolenia komisji w celu ich uaktywnienia.

W PRN Wałcz na konferencji szkoleniowej członek Komisji Rolnictwa i Leśnictwa powiedział dosłownie m. in.: „jedną z najbardziej poważnych przyczyn nieaktywności komisji jest nieświadomość o roli i zakresie ich działania“. Wspomniany obywatel zaproponował następnie: „poświęcić jedną godzinę czasu przed każdym posiedzeniem poszczególnych komisji na zaznajomienie ich członków z rolą, zadaniami i metodami pracy“. Ten projekt z terenu poddaje, bez komentarzy, pod rozważę czytelników.

Najbardziej daje się odczuć brak instruktażu komisji w gminnych radach narodowych. Komisje tych rad w większości nie orientują się w zakresie swych zadań, metod i uprawnień. Znaczną winę ponoszą tu prezydium powiatowych rad narodowych, które nie zwróciły dotychczas należytej uwagi na problem szkolenia komisji gminnych przez inspektorów powiatowych. Stwierdzono, że w szeregu wypadków inspektorzy ci zatrudnieni są przez prezydium PRN w takich pracach, jak np. w PRN Sławno i Szczecinek przy badaniu w gminach ksiąg kassowo - rachunkowych. W PRN Drawsko inspektorzy kontrolują m. in. kasy. Ponadto zauważono, że inspek-

torzy poświęcają na ogół na pracę w terenie zbyt mało czasu, np. w PRN Miastko inspektor przebywa w terenie zaledwie około 7 dni w miesiącu itp.

Ze znanych mi następstw nieznamości przez gminne komisje ich roli, zadań, uprawnień przytaczam tutaj jeden z jaskrawych przykładów, a mianowicie komisje rolnictwa i leśnictwa w GRN Zakrzewo i Lipka zajmowały się dotychczas wyłącznie mierzeniem gruntów u poszczególnych gospodarzy.

Ad II. Jednym z poważnych zagadnień, jakie stały przed nowoobranymi prezydiami rad narodowych było zagadnienie właściwego ułożenia składów osobowych komisji.

Nie we wszystkich radach narodowych woj. koszalińskiego, prezydya w pełni doceniły wagę tego zagadnienia. W wyniku, popełniono szereg błędów, które w efekcie są poważną przyczyną niedostatecznej aktywności wielu komisji.

Niedociągnięcia, o których mowa, znajdują swój wyraz:

1. w nietrafnym pod względem socjalnym doborze osób do komisji,
2. w powołaniu do komisji szeregu ludzi obarczonych nadmiarem obowiązków społecznych,
3. w powołaniu do składów niektórych komisji zbyt wielkiej liczby tzw. fachowców,
4. w powołaniu zbyt szczupłych składów osobowych komisji,
5. w nieuwzględnieniu w składach komisji momentu należytego powiązania z terenem.

Z kolei przejdę do omówienia, w oparciu o przykłady, przytoczonych powyżej niewłaściwości i związanych z nimi skutków.

Ogólnie spotykamy zjawiskiem jest brak zachowania właściwej proporcji w składach komisji w odniesieniu do liczby wprowadzonych do nich robotników, chłopów i pracowników umysłowych. W komisjach prawie wszystkich rad przeważa element urzędniczy, co może stanowić między innymi poważne niebezpieczeństwo skostnienia i zbiurokratyzowania się tych komisji.

PRN Wałcz — na 46 urzędników jest tylko 17 robotników i 9 chłopów.

PRN Szczecinek — na ogólną liczbę 88 członków komisji jest tylko 16 robotników i 13 chłopów.

PRN Miastko — na 57 urzędników jest zaledwie 4 chłopów i 1 robotnik.

Mówiąc o tej ostatniej radzie należy wspomnieć o wybraniu przez nią na przewodniczących komisji przede wszystkim dyrektorów i kierowników, przy jednoczesnym pominięciu w ułożonych składach przedstawicieli spółdzielni produkcyjnych, PGR oraz większych fabryk z terenu powiatu. W PRN Szczecinek — większość członków komisji rekrutuje się spośród osób zajmujących stanowiska kierownicze w różnych instytucjach. Osoby te, siłą rzeczy, nie mogą wydatnie udzielać się w pracach komisji.

Podane fakty są jednocześnie potwierdzeniem spotykanego często w terenie ujemnego zjawiska mechanicznego wciągania do komisji osób obarczanych już nadmiarem obowiązków społecznych np. zagadką jest do pewnego stopnia, w jaki sposób może wydatnie **pracować** przewodniczący komisji komunikacyjnej PRN w Bytowie, który piastuje ponadto 20 odpowiedzialnych funkcji społecznych. Przewodniczący Komisji Finansów,

Budżetu i Planu PRN w Drawsku pełni ponadto 11 obowiązków społecznych.

Podaję w tym miejscu fakty obciążenia pracami społecznymi przewodniczących. Podobna sytuacja jest na tym odcinku w odniesieniu do członków komisji. Ten stan rzeczy wpływa ujemnie na frekwencje na posiedzeniach, a w konsekwencji powoduje zazwyczaj znikomą działalność takich komisji. W niektórych składach komisji rad narodowych woj. koszalińskiego jest szereg osób, które nie wzięły dotychczas udziału w żadnym posiedzeniu komisji.

Analiza składów osobowych wielu komisji wykazała, że ułożono je pod kątem widzenia wciągnięcia do nich jak największej liczby tzw. fachowców. Najczęściej spotykamy się z tym w składach komisji finansów, budżetu i planu.

Powołanie tego rodzaju składów wypływa z niedostatecznego jeszcze zrozumienia przez niektóre rady podstawowych zadań i metod pracy komisji. Do dzisiejszego dnia spotykamy się niejednokrotnie z błędnym poglądem, że członkowie wspomnianej komisji muszą doskonale, a przynajmniej dobrze orientować się w zagadnieniach finansowych. Przedstawiciele tego poglądu nie zdają sobie często sprawy z tego, że komisja finansów, budżetu i planu powołana jest przede wszystkim do oceny społecznych i politycznych skutków zamierzeń finansowych, a nie do układania projektów budżetu, czy też kontroli budżetu z punktu widzenia formalnych wymogów. Komisja ta, biorąc udział np. w pracach budżetowych, nie powinna zajmować się, jak to się często zdarza, podsumowywaniem szeregu pozycji, a następnie stawianiem wniosków o formalnej tylko treści — lecz w pierwszy rzędzie, musi zadać sobie pytanie, czy poszczególne zamierzenia budżetowe w dotychczasowej mierze zaspokajają potrzeby miejscowej klasy robotniczej itp.

Na terenie woj. koszalińskiego jest szereg komisji o właściwych składach, które w należyty sposób rozumieją swoje zadania, jak np. Komisja Finansów, Budżetu i Planu MRN w Słupsku.

Wracając do omawiania ujemnych przykładów, przyjrzymy się wynikom działalności komisji złożonych w większości z fachowców.

PRN Wałcz — Komisja Finansów, Budżetu i Planu, w składzie której jest 6 urzędników kasowych i bankowych, a tylko 1 robotnik i 1 chłop, odbyła dotychczas zaledwie 2 posiedzenia i dała jeden, wniosek natury formalnej. Komisja nie posiada opracowanego planu pracy, nie kontrolowała wykonania budżetu itp.

Do Komisji Budownictwa PRN w Miastku powołano większość umysłowych fachowców budowlanych oraz jednego robotnika. Działalność tej Komisji w okresie od 5 — VI. do 16.X.50 r. zamyka się w nader typowej dla wielu komisji województwa liczbie „1“, tzn. jedno posiedzenie, jedna kontrola i jeden wniosek. Komisja nie przepracowała wniosków do projektu budżetu na 1951 r., nie kontrolowała wykonania budżetu w 1950 r. itd.

W przeciwieństwie do komisji, w skład których wchodzi większość tzw. fachowców, narzucających niejednokrotnie swe autorytatywne, a często niesłuszne zdanie pozostałym — spotykamy także w terenie komisje, składające się wyłącznie z osób, nie związanych zupełnie, ze względu na wykonywany zawód, zamłotowania itp. z zadaniami danej komisji.

Dla odmiany przytoczę tutaj skład Komisji Zdrowia w Woj. R. N. w Koszalinie — maszynistka, rolnicz-

ka (członek Komisji Rolnictwa i Leśnictwa w Kołobrzegu), inspektorka Koła Gospodyń, rachmistrz, inspektorka z fabryki, kierownik gminnej spółdzielni ZSch, oraz rolnik. Pielęgniarkę natomiast wytypowano do Komisji Oświaty i Kultury, połączoną — do Komisji Pracy i Pomocy Społecznej.

Odnosi się wrażenie, że powyższy skład powstał prawdopodobnie w wyniku przypadkowego doboru ludzi. Skutek — nieżywołność Komisji

Te przypadkowo dobrane składy spotykamy również w innych komisjach rad narodowych.

Dlaczego te fakty powstały? Niektóre prezydium ty-pując ludzi do poszczególnych komisji nie skontaktowały się uprzednio z kandydatami, w celu omówienia z nimi, ich faktycznych możliwości pracy, uzdolnień, życzeń itp. — dla lepszego wykorzystania w pracach poszczególnych odpowiadających im komisji.

Zdarzały się nawet wypadki, że wybrane do komisji osoby nie wiedziały przez dłuższy czas o swoim wyborze, jak to miało miejsce np. w PRN Wałcz, gdzie 3-ch członków komisji nie wiedziało do końca listopada o wybraniu ich przez radę w dniu 5 lipca do komisji.

Powołanie przez większość rad terenowych poszczególnych komisji w zbyt szczupłych składach jak np. w PRN Słupsk — 5-osobowych, PRN Miastko 3 — 6 osób, za wyjątkiem Komisji Oświaty i Kultury, — wpłynęło bezwątpienia ujemnie na ich działalność. Komisje te, natrafiają w praktyce na duże trudności w odbywaniu prawomocnych posiedzeń (brak quorum), członkowie zaś tychże komisji, chcąc wykonać właściwe zadania muszą zwiększyć swoją aktywność, co jednak nie zawsze z różnych względów jest możliwe.

Ważnym momentem w należyтым funkcjonowaniu komisji jest ułożenie składów osobowych pod kątem należytego powiązania z terenem. I na tym odcinku nasuwają się zastrzeżenia w odniesieniu do niektórych ko-

misji np. PRN Sławno — wszyscy członkowie mieszka-ją na terenie miasta, w PRN Miastko — przeszło 90% członków mieszka stale w Miastku. Ten niewłaściwy stan stwarza niebezpieczeństwo zajęcia się przez komisje rad powiatowych tematyką zadań ograniczoną tylko potrzebami lokalnymi miasta. Członkowie komisji nie znający w dostatecznej mierze potrzeb i bolączek terenu wyrażają niejednokrotnie w swej działalności komisje miejskich rad narodowych.

Jak z powyższego widać, nie zawsze moment praktyczny, jak w omawianym zagadnieniu — łatwość w zebraniu się komisji — może być jedynym kryterium decydującym przy układaniu składów komisji.

Ad III. Szereg nowoobraných prezydiów rad narodowych woj. koszalińskiego, zaabsorbowanych w początkowym stadium organizacyjnym, ustawieniem w terenie jednolitych organów władzy państwowej, w niedostatecznej mierze doceniało rolę i wagę prac komisji. Prezydium te nie zdały sobie sprawy, że sprężysta, stojąca na poziomie działalność komisji w znacznym stopniu dopomogłaby prezydium w załatwianiu szeregu spraw organizacyjnych.

Na podstawie materiałów można stwierdzić, że stan niedoceny roli komisji w dalszym ciągu istnieje jeszcze na terenie niektórych rad jak np. — w PRN Słupsk — Prezydium na ogół nie interesuje się pracami komisji, PRN Sławno — Prezydium nie zrobiło nic w kierunku nawiązania z komisjami współpracy. Podobna sytuacja jest w PRN Człuchów, Wałcz itd.

Nasuwa się pytanie, w jaki sposób może przejawiać się zainteresowanie prezydiów działalnością komisji? Tych form i sposobów zainteresowania się i współpracy nie można obecnie wyliczyć taksatywnie, gdyż praktyka życia, warunki lokalne i zdrowa, nieskrępowana inicjatywa terenowych prezydiów, dostarczają nam stale nowe właściwe wzory.

Notatki z życia rad narodowych

SZKOLENIE POMAGA W PRACY

W dniu 25 listopada br. w ośrodku szkoleniowym katowickiej Woj. R. N. w Miechowicach zakończono III turnus przewodniczących prezydiów G.R.N.

Przez trzy turnusy przeszkolono łącznie około 140 osób z województwa katowickiego i opolskiego.

Kursiści chwalą sobie warunki w ośrodku. Rzeczywiście znajduje to pokrycie zarówno w warunkach mieszkalnych jak i w samej organizacji kursu. Dom w którym mieści się duża, widna sala wykładowa, sypialnia, stołówka itp., jest położony w lesie. Wewnętrzna organizacja działa dobrze (czystość, dobrze działająca kuchnia).

Prezydium Woj. R. N. stara się o najlepszych wykładowców dla kursu, o punktualne przyjazdy tych wy-

kładowców, o dostarczenie materiałów szkoleniowych.

Kursiści na zakończenie każdego turnusu wypełniają ankiety zawierające pytania, które ułatwiają Prezydium Woj. R. N. zorientowanie się, czy kurs spełnia swe zadanie i jakie ewentualnie należałoby wprowadzić zmiany.

Na pytanie ankiety, „czy wiadomości zdobyte na kursie będą mi pomocą w pracy zawodowej“ — Nieznany (ankiety się nie podpisuje), słabo piszący kursista odpowiedział: „Tak, bom się dowiedział takich rzeczy, których nie ma w żadnej instrukcji“. To samo w rozmowie mówili ob. Wyrviak, Przewodniczący Prez. G.R.N. Bojszowy, pow. pszczyńskiego — b. zbrojarz, ob. Kardasz, Przewodniczący Prez. G. R. N. Sośnicowice, pow. gliwickiego

— przed wojną brukarz ob. Musioł, Przewodniczący Prez. M.R.N. Włodzisławice Śl., pow. rybnickiego, kra-wiec, członek K.P.P. jeszcze z 1933r., to samo mówili inni.

Kurs — to więcej niż szereg instrukcji.

Przewodniczący mają świeże doświadczenia ze swego terenu, dyskutują więc w oparciu o konkretne fakty, wspólnie omawiają formy pracy, formy wiązania się z masami pracującymi, plany pracy prezydium i komisji, uczą się prowadzić obrady, sesje itp.

Uzbrojeni w wiadomości z zakresu zagadnień rad narodowych, zagadnień gospodarczych i politycznych przewodniczący G. R. N. wyruszają do swych gmin, by sprawniej i lepiej kierować pracą organów jednolitej władzy państwowej w terenie.

RADNY POWINIEN BYĆ PRZYGOTOWANY DO SESJI

Prezydium Woj. R. N. w Lublinie w ramach przygotowania sesji rady poświęconej sprawom działalności PGR i budownictwa, odbytej 16 grudnia 1950 r. na terenie PGR Zdżarynka w pow. hrubieszowskim, zawiadomienia rozesłane członkom rady a dotyczące tej sesji zaopatrzyło w następujący apel:

„Prezydium Woj. R. N. prosi Obywatela Radnego o zebranie materiałów dotyczących pracy i gospodarki PGR i Budowlanego Przedsiębiorstwa Powiatowego oraz wykonania planów przez to przedsiębiorstwo.

Materiały te posłużą do rozwinięcia dyskusji i wskazania braków i niedomagań w gospodarce PGR i pracy BPP“.

PRZYJĘCIE ZOBOWIĄZAŃ PRZEZ WOJ. R. N. W BYDGOSZCZY

W wyniku obszernej dyskusji nad zagadnieniem uaktywnienia pracy gminnych rad narodowych, Woj. R. N. w Bydgoszczy na sesji w dniu 25.XI. podjęła uchwałę zobowiązującą radnych zamieszkujących na terenie gmin do objęcia opieki nad działalnością danych gminnych rad narodowych.

Z JESIENNEJ SESJI WOJ. R. N. WROCŁAW

Wojewódzka Rada Narodowa we Wrocławiu na sesji w dniu 23 listopada 1950 r. dokonała większych zmian w swoim składzie oraz w komisjach. Na sesji tej szeroko omawiano dotychczasowe osiągnięcia w walce z analfabetyzmem oraz rozpatrywano plany pracy wszystkich Komisji Woj. R. N.

Sprawozdanie złożone przez Wojewódzkiego Pełnomocnika do Walki z Analfabetyzmem spotkało się z koreferatem Przewodniczącego Komisji Oświaty i Kultury, przy czym zarówno nad sprawozdaniem jak i koreferatem wywiązała się żywa i ciekawa dyskusja, w której wzięło udział 9 radnych.

Radni w wypowiedziach swoich wyrażali troskę o poprawę warunków dla prowadzenia dalszej walki z analfabetyzmem, nie szczędzili słów krytyki, śmiało wskazywali na konkretne błędy oraz sposoby ich likwidowania.

Radny Grudzewski stwierdził, że Z. M. P. jakkolwiek przoduje na wielu odcinkach, to na odcinku walki z analfabetyzmem na terenie woj. wrocławskiego nie przejawia prawie żadnej działalności. Trzeba zatem włączyć Z. M. P. do tej akcji, a szczególnie młodzież akademicką z Wydziału Humanistycznego — młodzież jest ofiarna; trzeba ją tylko umieć pociągnąć do tej pracy.

Radna Strzelecka nawiązując do koreferatu Przewodniczącego Komisji Oświaty w szczególności do udziału Związku Samopomocy Chłopskiej w tej pracy, zaznaczyła, że ogólna ilość słuchaczy na kursach prowadzonych przez Z. S. Ch. jest minimalna, podczas gdy ciężar tej walki w 90% powinien wziąć na siebie Związek Samopomocy Chłopskiej. Radna Strzelecka zwróciła uwagę, iż zdarza się, że niektóre świetlice, w których odbywają się kursy są nieogrzone i nie należycie oświetlone.

Radny Zieliński podniósł, że dyskusje oraz rady zakładowe niektórych zakładów pracy utrudniały nauczanie analfabetów przez niezwalnianie ich z pracy na kursy Komisja zwracała się dwukrotnie do 6-ciu zakładów pracy o nadesłanie wykazów analfabetów i dopiero trzeba było interwencji O. R. Z. Z., aby wykazy te otrzymać. Na terenie miasta Wrocławia przedstawiciele O.R.Z.Z. i Z.M.P. nie przychodzą na posiedzenia Komisji Oświaty i Kultury.

Znamienne są wypowiedzi radnej **Stefanii Rakowej**, która wskazała na lekceważący stosunek O. R. Z. Z. do imprez urządzanych dla analfabetów oraz nie przystosowywanie świetlic i innych pomieszczeń do potrzeb nauczania itp.

Oto słowa radnej Rakowej — „W naszych świetlicach Ligi Kobiet odbywają się kursy dla analfabetów Są takie trudności, że nie mamy funduszków na zakupienie węgla. Zwracaliśmy się o pomoc do Rad Nar. i nie otrzymaliśmy jej. Miało to miejsce w Jaworze, we Wrocławiu, na Krzykach, w Oławie. Nasze aktywistki stwierdziły, że podobna sytuacja zdarza się na gromadach

W spółdzielni produkcyjnej Solniki Małe gmina Bierutów, powiat Oleśnica zeszło się 24 mężczyzn i 4 kobiety — analfabeci i okazało się, że sala nie tylko że nie była zaopatrzona w szyby, ale też nie była opalona. Wiele trudności w organizowaniu i

kontrolowaniu założonych kursów sprawia brak środków lokomocji oraz brak funduszków na opłacanie kosztów podróży opiekunek kursów, np. Wrocław — powiat nie ma ani jednego kursu z powodu braku pieniędzy na opłacanie kosztów podróży“.

W wyniku dyskusji Wojewódzka Rada Narodowa podjęła obszerną uchwałę, której realizacja ma przyczynić się do możliwie szybkiego usunięcia stwierdzonych niewłaściwości.

Ponadto na tejże sesji Wojewódzka Rada Narodowa rozpatrzyła plany pracy 11 Komisji Woj. R. N. na I kwartał 1951 r. W wyniku dyskusji nad planami pracy Wojewódzka Rada Narodowa zatwierdziła plany 10-ciu Komisji, zaś plan pracy Komisji Handlu, wobec zgłoszenia zastrzeżeń przez radnych, postanowiła przekazać do ponownego opracowania przy współudziale Prezydium Woj. R. N.

NARADA GOSPODARCZA Z UDZIAŁEM PREZYDIUM M. R. N. W KRAKOWIE

W dzielnicy Zwierzyniec odbyła się narada gospodarcza zwołana przez Prezydium M. R. N. Kraków, której celem było przedyskutowanie potrzeb i bolączek dzielnicy. W naradzie wzięło udział kilkudziesięciu przedstawicieli mieszkańców dzielnicy i przedstawiciele organizacji masowych. W dyskusji poruszono potrzeby dzielnicy w dziedzinie zdrowia, szkolnictwa, komunikacji oraz sieci placówek handlu społecznego.

Przy omawianiu potrzeb z dziedziny szkolnictwa zwrócono uwagę prezydium na żeńską szkołę podstawową nr 19, która mieści się w starym zniszczonym budynku i na szkołę nr 59.

Następnie zasygnalizowano prezydium konieczność założenia w dzielnicy jeszcze jednego ośrodka zdrowia i kilku żłobków, których brak utrudnia kobietom pracę zawodową.

Dla ułatwienia dojazdu robotnikom zatrudnionym w Nowej Hucie zaproponowano zmianę rozkładu jazdy tramwajów miejskich.

OSIĄGNIĘCIA KOMISJI MORSKIEJ WOJ. R. N. W SZCZECINIE W III KWARTALE

Jedną z dość aktywnych komisji Woj. R. N. w Szczecinie jest Komisja Morska. Komisja zbadała pracę

ośrodków rybackich powiatów nadmorskich, w wyniku czego Prezydium Woj. R. N. zwróciło się do Związku Spółdzielni Rybackich o roztoczenie należytej opieki nad rybakami, ich ubezpieczenie oraz do Zarządu Portu o przyspieszenie w Świnoujściu budowy „Domu Rybaka i Marynarza”. Również na wniosek komisji Prezydium Woj. R. N.

wystąpiło do Zarządu Portu o przyspieszenie pogłębienia portu zimowego, rozbiórką starych pomostów w Świnoujściu, należyte oświetlenie portów rybackich. W wyniku prac komisji i na jej wniosek Prezydium Woj. R. N. zwróciło się do Morskiego Instytutu Rybackiego o złożenie pisemnego sprawozdania odnośnie planów zbadania nowych te-

renów rybackich. Sprawozdania te były rozpatrywane przez komisję. Komisja zajmuje się także sprawą walki z pijaństwem w porcie. Komisja dwukrotnie powoływała na swe posiedzenia przedstawicieli Komisji Morskiej P. R. N. w Świnoujściu i Kamieniu, udzielając im wskazówek — co spowodowało używanie ich pracy.

Usprawniamy naszą pracę

PROJEKT PROWADZENIA EWIDENCJI RADNYCH — CZŁONKÓW KOMISJI I PREZYDIÓW RAD NARODOWYCH ORAZ ICH PRACY

(Artykuł dyskusyjny)

I. Ewidencja radnych, członków komisji i członków prezydium rad narodowych

Celem należytego ujęcia w ewidencję wszystkich radnych terenowych rad narodowych, członków komisji rać oraz członków prezydium rad narodowych

Strona I

Wzór Nr 1 (format A-5)

A|B|C|D|E|F|G|H|I|J|K|L|M|N|O|P|R|S|T|U|W|Z|Ż

Radny — Spoza Rady — Członek Komisji — Członek Prezydium

Województwo:	3. Nr legitymacji.....	W Prezydium Rady Narodowej w.....
I. Gminna RN w.....	4. Wykazanie Niższe (ukończone — nieukończone).....	
Miejska RN w.....	Średnie (ogólno-kształcące sw. zawodowe).....	w Organizacjach Polt. i Społecznych.....
Powiatowa RN w.....	Wyższe z podaniem stopnia naukowego.....	
Wojewódzka RN w.....		
2. Nazwisko.....	Zawód wyuczony.....	
Imię.....	Zawód (ostatnio) wykonywany.....	
Data i miejsce urodzenia (miejsc, województwo).....		
Miejsce zamieszkania (adres, Nr telefonu).....	5. Spełniane funkcje Członek Rady Narodowej gminnej w.....	6. Przynależność partyjna.....
Stan cywilny.....	miejskie) w.....	Nr legitymacji partyjnej.....
Pochodzenie społeczne.....	powiatowej w.....	
Posiadany majątek.....	wojewódzkiej w.....	7. Nazwa organizacji delegującej.....
(ilość posiadanych ha ziemi).....	w Komisjach Rady.....	
Ziorna adresu.....		

należałoby wprowadzić jednolity typ karty ewidencyjnej.

Proponuję załączony wzór karty ewidencyjnej.

Kartę ewidencyjną sporządza się w każdym prezydium rady narodowej w 2-ch równobrzmiących egzemplarzach możliwie pismem maszynowym. Pierwszy egzemplarz przechowuje prezydium rady narodowej sporządzając kartę ewidencyjną, drugi egzemplarz przesyła to prezydium do prezydium rady narodowej wyższego stopnia. Pozycję 1-ą karty ewidencyjnej wypełnia to prezydium rady narodowej, w któ-

Strona II

8. Przynależność do klubu radnych.....	powiatowej w.....	
	wojewódzkiej w.....	
	b) z członka Komisji Rady.....	
9. Data wyboru na a) członka Rady.....		
Data ślubowania.....		
b) członka Komisji Rady.....		
c) członka Prezydium Rady Narodowej w.....		
Data.....		
10. Rezygnacja — wykluczenie — pozbawienie mandatu: a) z członka Rady Naz. gminnej w.....		
miejskiej w.....		
	11. Uwagi.....	

Wyjaśnienie:

Karty ewidencyjne winny być ułożone alfabetycznie — osobno dla członków rady, a osobno dla osób spoza rady.

Do poz. 2: pochodzenie społeczne: robotnicze, chłopskie, rzemieślnicze, inteligent prac., wolny zawód.

Do poz. 4: zawód wykonywany podać: robotnik chłop, pracownik umysłowy, wolny zawod.

Do poz. 3. 8 i 9 a): tylko przy członkach Rady Narodowej.

rzym sporządzono pierwopis karty ewidencyjnej, oznaczając tylko daną radę narodową, a to w odróżnieniu od wypełniania poz. 5 karty ewidencyjnej.

W karcie ewidencyjnej w pozycji 5 należy wy-czerpująco ująć, czy osoba, dla której sporządzono kartę ewidencyjną, jest członkiem rady narodowej (jakiej), jakich komisji i w jakiej radzie (wymienić każdą komisję) — członkiem prezydium — członkiem partii politycznej oraz organizacji społecznej (wymienić partię polityczną i każdą organizację społeczną oraz spełniane funkcje). W przypadkach powołania nowych członków rady — komisji przy prezydium rady zakłada się bezzwłocznie kartę ewidencyjną w 2-ch egzemplarzach, z których drugi egzemplarz winien być przesłany prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

Karty ewidencyjne sporządzone na papierze (kartonowym) formatu A-5 winny być ułożone w układzie alfabetycznym. O ile dany radny jest członkiem komisji rady lub członkiem prezydium należy w pozycji nagłówkowej (pod alfabetem) podkreślić ołówkiem odnośne oznaczenie (radny — członek komisji — członek prezydium). Przy członkach komisji rady i prezydium rady nie będących radnymi należy przy sporządzeniu kart ewidencyjnych w pozycji nagłówkowej (pod alfabetem) podkreślić ołówkiem odnośne oznaczenie (Spółza Rady).

Kartoteka kart ewidencyjnych winna być podzielona na 2 części: część I-szą obejmującą członków rady i część II-gą obejmującą osoby spoza rady. Część I-a w każdym prezydium rady narodowej winna obejmować wszystkich radnych danej rady narodowej. O ile dany radny jest członkiem rady narodowej wyższego stopnia — prezydium tego wyższego stopnia zakłada kartę ewidencyjną dla takiego radnego zgodnie z ustępem 2-gim. Część II-ga w każdym prezydium rady narodowej winna obejmować karty ewidencyjne wszystkich osób spoza rady powołanych do komisji i prezydium rady na szczeblu danej rady.

Każda część kartoteki składać się będzie z kartoteki czynnej i kartoteki biernej. W kartotece czynnej składane i przechowywane będą karty ewidencyjne czynnych członków rady, komisji rady i członków prezydium danej rady. Do kartoteki biernej przenosić się będzie karty ewidencyjne członków rady — komisji rady — członków prezydium, którzy na skutek wniesionej rezygnacji czy wykluczenia, względnie pozbawienia mandatu przestali pełnić swoje funkcje. W przypadku, gdy osoba jest członkiem kilku komisji rady i wnosi rezygnację z członkostwa w jednej z komisji rady, kartę ewidencyjną nie przenosi się do kartoteki biernej, lecz dokonuje się odpowiedniego skreślenia w poz. 5 karty ewidencyjnej, omawiając powód skreślenia w poz. 11 „Uwagi“.

Zmiany zaszły w składzie osobowym radnych — członków komisji — członków prezydium winny być odnotowywane bezzwłocznie w kartach ewidencyjnych na podstawie protokołów z sesji rady — posiedzeń komisji względnie prezydium. O każdej zmianie zaszłej w składzie radnych, komisji i prezydium należy — przy sposobności przesyłania protokołów z sesji rady — posiedzeń komisji i prezydium zgłaszać prezydium rady narodowej wyższego stopnia, a to w celu przeprowadzenia zmian w kartotece duplikatów kart ewidencyjnych.

W segregatorach rady, poszczególnych komisji rady i prezydium rady narodowej należy na pierwszym

miejscu (w okładce) przechowywać aktualny skład osobowy członków rady, każdej komisji i prezydium rady, oraz sprawy osobowe członków rady i komisji rady. W tychże segregatorach jako drugą grupę spraw należy przechowywać regulamin sesji rady — posiedzeń komisji — posiedzeń prezydium rady. Jako trzecią grupę spraw należy przechowywać okresowe plany pracy, zaś jako czwartą grupę — protokoły z sesji rady — posiedzeń komisji — posiedzeń prezydium. Dalszą grupę stanowić będą okresowe sprawozdania z działalności.

Nadto w segregatorach poszczególnych komisji rady osobną grupę winny stanowić sprawozdania z przeprowadzonych kontroli i prac zleconych.

II. Ewidencja udziału radnych — członków komisji w sesjach i posiedzeniach (ewidencja pracy)

Dla należytego zobrazowania udziału poszczególnych radnych i członków komisji w sesjach i posiedzeniach należy prowadzić miesięczne zestawienia według załączonego wzoru. Zestawienia miesięczne należy składać w osobnym segregatorze według miesięcy kalendarzowych danego roku. Każde prezydium rady narodowej prowadzi takie zestawienia miesięczne.

W zestawieniu należy naprzód wykazać radnych, a następnie w osobnej grupie osoby spoza rady.

Odnutowywanie obecności względnie nieobecności poszczególnych członków rady — komisji — winno następować bezzwłocznie po odbytej sesji — posiedzeniu na podstawie listy obecności względnie protokołu sesji — posiedzenia. W rubrykach obecności względnie nieobecności należy wpisywać daty sesji — posiedzenia. W przypadku, gdy wykazana osoba nie jest członkiem danej komisji, należy pozycję przy odnośnej komisji skreślać ołówkiem czerwonym, lub wykreskować.

Aleksander Szniceł
Pracownik Prezydium
Woj. R. N. w Katowicach

USPRAWNIENIE PRACY W REFERATACH PODATKOWYCH

(Artykuł dyskusyjny)

W numerze 22 „Rady Narodowej“ z 15.XI. 1950 r. ukazał się projekt ob. Kraszewskiego o usprawnieniu pracy w referatach podatkowych.

Wyrażając zadowolenie, że inicjatywa w sprawach usprawnienia prac w referatach finansowych znalazła miejsce na łamach „Rady Narodowej“, chciałbym zgłosić kilka uwag do artykułu ob. Kraszewskiego, a następnie przedstawić swój projekt opracowany na ten sam temat.

Zaznaczam, że jestem zwolennikiem systemu kartotekowego i jestem zdania, że oprawione i oparafowane księgi biercze powinny przejść do historii. Nie zgadzam się natomiast z autorem podanego projektu w niektórych szczegółach, a mianowicie:

- podatnik obciążony bywa nie tylko jednym podatkiem, lecz także innymi należnościami, wobec czego zaszłaby potrzeba sporządzania kilku kart kontowych,
- układ rubryk nie pozwala na dokonywanie większej ilości zapisów w uiszczeniach i zapisach, praktyka zaś wykazuje, że niektórzy płatnicy wpłacają swe

Pierwsza strona karty

Podłużna pieczęć gminy Karta ewidencyjna na rok 1951	Jakubowski Bolesław s. Jana	Biskupice	m. Błonie ul. Leśna 21	2 Jednol. Nr konta 30
Nazwisko i imię osoby fizycznej nazwa osoby prawnej	Nazwa gromady, w której położona nieruchomości	Faktyczne miejsce zamieszkania podatnika. Dokładny adres	Grupa przychod.	

PODATEK GRUNTOWY PŁATNY W GOTÓWCE

PODATEK GRUNTOWY PŁATNY W ŻYCIU

Data	Nr kwitu względnie poz. rej. przypis. i odpis.	Kwota przypisana względnie zaległości początkowe zł	Kwota odpisów wzgl. nadpłat początkowych zł	Uiszczono		Pozostało do uiszczenia zł
				Podatek	%	
1. I. 51	zaległość	2 00				2 00
13. II. 51	zaliczka	150 00				152 00
20. II. 51	245	—		140 00	—	12 00
1. VII. 51	300	420 00				432 00
18 VIII. 51	780	—		200 00	—	232 00
19. IX. 51	17	—	50 00			182 00
5. X. 51	900	—		82 00	1 64	100 00
20 XI. 51	1215	—		60 00	6 00	40 00
Razem		572 00	50 00	482 00	7 64	40 00

Data	Nr kwitu względnie poz. rej. przypis. i odpis.	Kwota przypisana względnie zaległości początkowe kg	Kwota odpisów wzgl. nadpłat początkowych kg	Uiszczono		Pozostało do uiszczenia kg
				Podatek	%	
1. I. 51	Nadpłata		15			— 15
1. VII. 51	300	600				585
12. IX. 51	214810			510		75
19. IX. 51	17		100			— 25
Razem		600	115	510		— 25

Margines na podszycie - zbroszurowanie

Druga strona karty

Data	Nr kwitu uzględnie poz. rel. przyjmsów i odpisów	Kwota przyjmsana uzględnie zaległości początkowe	Kwota odpisów uzgl. nadpła- ty początko- we	Uiszczono		Pozostało do uiszczenia	Data	Nr kwitu uzględnie poz. rel. przyjmsów i odpisów	Kwota przyjmsana uzględnie zaległości początkowe	Kwota odpisów uzgl. nadpła- ty początko- we	Uiszczono		Pozostało do uiszczenia
				Należn.	%						Należn.	%	
FUNDUSZ B - S.F.O. ROLNICTWA													
7 II 51	Zaliczka	195 00				195 00							
15. III 51					195 00	- -							
1. VIII. 51		260 00				260 00							
30 VIII. 51					200 00	200 00							
"				60 00		- -							
Razem		455 00	60 00	395 0		- -							
SKŁADKA OGNIOWA DLA PZUW. POZ. REJESTRU Nr.....													
SKŁADKA NA UBEZP. KONI. POZ. REJESTRU Nr.....													

należności (przeważnie FOR) do 10 razy w ciągu roku,

- c) w celu ustalenia zaległości podatkowych potrzebne jest dłuższe obliczenie każdej karty kontowej, również i w księdze bierczej, co przy krótkich terminach nastęrcza duże trudności.

Zastanawiałem się nieraz, jak ułatwić pracę referenta podatkowego w omawianej sprawie i w rezultacie opracowałem projekt karty kontowej obejmującej wszystkie (ważniejsze) należności podatnika za dany rok bieżący, który to projekt skierowałem do Centralnej Komisji Projektów Usprawnienia Administracji Publicznej Prezydium Rady Ministrów. Sądzę, że będzie z pożytkiem dla sprawy opublikowanie tego projektu w „Radzie Narodowej“, skoro ten temat poruszony już został na jej łamach, mam bowiem nadzieję, że koledzy z terenu jak najprędzej go rozważą i nadesłają swe uwagi, które przyczynić się mogą do udoskonalenia projektu.

Projekt karty kontowej przedstawia się w sposób następujący: (patrz str. 26).

Pouczenie do prowadzenia kart ewidencyjnych obciążeń podatkowych na wsi

1. Karta ewidencyjna służy jako dowód dla uwidocznienia w niej wszystkich przepisów, odpisów i uiszczeń podatkowych w bieżącym roku kalendarzowym.
2. Karta obejmuje wszystkie ważniejsze zobowiązania podatnika, a mianowicie: podatek gruntowy płatny w gotówce, podatek gruntowy płatny w życie, fundusz B-SFO (FOR), składkę ogniową i od gradobicia, składkę za ubezpieczenie koni, podatek lokalowy, podatek od nieruchomości, składkę na Odbudowę Warszawy i inne.
3. Przed rozpoczęciem nowego roku kalendarzowego należy przygotować nowe karty, wpisując w nagłówku: a) nazwisko i imię podatnika (nazwę osoby prawnej), b) miejscowość, w której położony jest przedmiot opodatkowania, c) dokładny, faktyczny adres podatnika (dla zamieszkałych na innych terenach).
4. Dla ustalenia Nr-u konta należy sporządzić rejestr podatników z tym, by numer konta był stały i nie ulegał zmianie co rok. W tym celu, na każdą gromadę ustala się odrębną numerację od 1-go numeru. W liźniku będzie stały numer gromady, a w mianowniku stały kolejny numer podatnika.
5. Po rozpoczęciu nowego roku należy przenieść z poprzedniego roku wszystkie nadpłaty i zaległości, przy

czym: kwotę zaległości wpisać do rubryki „Przypisy“ i jednocześnie do rubryki „pozostaje do uiszczenia“. Kwotę nadpłat wpisać do rubryki „odpisy“ i jednocześnie do rubryki „pozostaje do uiszczenia“ — lecz tylko czerwonym atramentem.

6. Po ustaleniu wysokości zaliczki na rok bieżący wpisać przypadającą kwotę do rubryki „przypisy“ tylko różnicę między zaliczką, a całkowitym wymiarem podatku. Wszystkie sprostowania wymiaru podatku w stronę zwiększenia, wpisać do rubryki „przypisy“, powołując się na numer pozycji rejestru przypisów i odpisów.
7. Rubryki „odpisy“ i „uiszczenia“ nie wymagają wyjaśnienia.
8. Rubryka „pozostaje do uiszczenia“ musi być stale aktualna. Przeznaczona ona jest dla szybkiej odpowiedzi, jaką zaległość ma dany podatnik. Np.: podatnik N. nadpłacił w roku 1950 — 15 kg żyta; zapisać mu w kartofce w rubryce „odpisy“ 15 kg żyta i jednocześnie czerwonym atramentem zapisać 15 kg w rubryce „pozostało do uiszczenia“ na jego dobro. Po dokonaniu wymiaru podatku w 1951 r. zapisać do rubryki „przypisy“ całkowity wymiar 600 kg żyta, lecz do rubryki „pozostało do uiszczenia“ wpisać tylko różnicę, tj. tylko 585 kg. (patrz wzór karty).
9. Po zakończeniu roku należy każdą rubrykę podsumować i zamknąć, zwracając uwagę na bilans: (przypisy — czerwone nadpłaty) — (odpisy — uiszczenia — zaległości).
10. Podsumowane kwoty przenieść do zbiorczego zestawienia wg tego samego wzoru i uzgodnić wpływy z księgowością, a przypisy i odpisy z rejestrem przypisów — odpisów
11. Karty zbroszurować (do czego służy margines) i oprawić w sztywną okładkę. Na okładce umieścić naklejkę z napisem: (rok i miejscowość).
12. Karty kontowe należy przechowywać w zamykających się skrzynkach typu księgowości przebitkowej.
13. Nie wolno wydawać kart do obcych rąk, nie wynosić poza obręb referatu podatkowego, bez względu na stanowisko osoby, która usiłuje zabrać karty do przeglądu.
14. Na miejsce tymczasowo wyjętej karty, włożyć zakładkę tak, aby jej górny brzeg był widoczny.

Antoni Mikołajunas
Z-ca Przewodniczącego
Prez. GRN Helenów

Nasi korespondenci niszcz

RADY NARODOWE POWIATU BYSTRZYCKIEGO W WALCE O WYKONANIE PLANU SKUPU ZBOŻA

W powiecie bystrzyckim coraz bardziej zaostrza się walka klasowa na odcinku skupu zboża. Pracujące chłopstwo silnie przeciwstawia się wszelkim machinacjom bogaczy, którzy w ukryty sposób sabotują akcję skupu, ukrywając swe nadwyżki zbożowe i szerzą wrogą propagandę przeciwko skupowi.

Ostatnio dzięki wzmoczonej kontroli społecznej gminnych rad narodowych i komisji rolnych bogacze sprzedają zboże Państwu.

Słabo na odcinku skupu zboża pracuje gmina Międzylesie, która roczny plan skupu zboża wykonała za-

ledwie w 55%. Nielepiej jest w gminie Stary Waliszów. Stwierdzono, że w gminach tych uwidocznią się słaba praca prezydów gminnych rad narodowych, komisji rolnych, sołtysów i łączników gromadzkich.

Pomyślniejsze wyniki notuje się na odcinku skupu w gminach: Łądek, Stronie Śląskie i Wilkanów. Tam energicznie pracują prezydium rad, aktyw społeczny i komisje.

Z dotychczasowych wyników wnioskować należy, że gminy te wykonają plan roczny jeszcze w grudniu 1950 r.

Biorąc pod uwagę, że pow. bystrzycki w akcji skupu zboża w planie rocznym ma 70% wykonania, należy bardziej wzmoczyć czujność klasową na wsi, zaktywizować ko-

misje rolne, uaktywnić łączników powiatowych, gminnych i gromadzkich, jeszcze bardziej zmobilizować szeroki aktyw społeczny i pracujące chłopstwo do walki z bogaczami.

Prezydium rady powiatowej i prezydium rad gminnych pow. bystrzyckiego dołożą wszelkich starań, by drogą współzawodnictwa na odcinku skupu zboża wykonać plan roczny.

Mieczysław Nowak
Przewodniczący Prez. P.R.N.
w Bystrzycy

Z SESJI P.R.N. W GŁOGOWIE.

Głogowska Powiatowa Rada Narodowa, doceniając współpracę z ludem pracującym czyni znaczny wysiłek, aby ta współpraca była stała i realna. Powiat głogowski jest wybitnie rolniczy — dlatego też najczęściej spotykanymi zagadnieniami, omawianymi na sesjach P.R.N. — są sprawy rolne.

I tak dnia 30.IX.50 r. odbyła się sesja P.R.N. w Głogowie przy współudziale członków prezydiów terenowych rad narodowych, członków gm. komisji rolnych, gm. instruktorów rolnych, dyrektorów zespołów P.G.R., przedstawicieli kół i zarządu powiatowego Z.S.Chł., członków spółdzielni produkcyjnych i członków z poszczególnych gminnych rad w liczbie około 150.

Na porządku dziennym — oprócz punktów stałych — znalazły się następujące sprawy:

1) Wysłuchanie sprawozdania Wydziału Roln. i Leśn. z przebiegu akcji żniwnej, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy sąsiedzkiej.

2) Przebieg jesiennej akcji siewnej, tudzież sprawy skupu zboża, oddłużenie wsi i kontraktacji.

Na posiedzeniu Komisji Rolnictwa i Leśnictwa Pow. Rady Nar., która odbyła się na parę dni przed sesją — przygotowane sprawozdania, zostały rzeczowo przeanalizowane i został przygotowany projekt uchwały. Z uwagi jednak na to, aby mieć wierny obraz stanu faktycznego w terenie — wysłano w określonym czasie przed sesją i przed posiedzeniem w/w komisji społeczną kontrolę — do każdej gminy — której głównym zadaniem było nawiązanie bezpośredniej łączności z chłopami małą i średniorolnymi. Członkom przeprowadzającym tę kontrolę z ramienia Komisji Roln. i Leśn. doręczono opracowaną przez Wydział R. i L. — ankietę, którą winni byli dobrze i rzeczowo opracować — oceniając np. działalność komisji rolnych gminnych rad narodowych, S.O.M.-ów, współpracy P.G.R. z gromadami, zaplanowanie i wykonanie pomocy sąsiedzkiej itp. Ankieta obejmowała około 25 pytań.

Na odbytej sesji dane, osiągnięte z kontroli w terenie — stanowiły jakoby przeciwieństwo tego — co zawarte było w sprawozdaniach. Należy podkreślić — że przedstawiony w ten sposób materiał — w którym zebrane zostały wnioski z dokonanych kontroli w terenie — dał podstawę do rzeczowej i zdrowej krytyki. Udział w dyskusji był liczny.

W ogniu krytyki i samokrytyki stwierdzono, że Związek Samopomocy Chłopskiej we wszystkich zagadnieniach nie stał na wysokości zadania, wykazał w różnych akcjach kompletną bezczynność, a nawet niedbałość, np. nie dopilnował rozdziału kredytów na orkę i zasiew, nie przeprowadził w terenie akcji uświadamiającej odnośnie zakładania spółdzielni produkcyjnych.

Dużo cennego materiału w dyskusji wnieśli dyrektorzy zespołów P.G.R. — którzy wystąpili z prośbą o udzielenie im pomocy w akcji wykopkowej. Podjęte uchwały przez P.R.N. z terminem wykonania natychmiast — były nowym drogowskazem w prawidłowym zakończeniu akcji siewnej, uaktywnieniu akcji skupu zboża i oddłużenia wsi. Zapadły również uchwały organizujące w powyższych akcjach współzawodnictwo między gminami i między gromadami o przedterminowym zakończeniu akcji z okazji 33 rocznicy Rewolucji Październikowej.

Dla stałego informowania ludności powiatu o wynikach współzawodnictwa — wystawiono w miejscach publicznych tablice współzawodnictwa, tak w gminach jak i w gromadach — na których co 10 dni uwidoczniano ich wyniki.

Hasło: „Główne źródło siły i autorytetu rady polega na codziennym, ścisłym związku z masami ludu pracującego“ — jest dewizą Powiatowej Rady Narodowej w Głogowie.

Antoni Katmuczak
Kier. Wydz. Ogólnego
Prez. P.R.N. w Głogowie

WOJ. R. N. W ZIELONEJ GÓRZE OBRADUJE NAD SPRAWAMI ROLNYMI

Wojewódzka Rada Narodowa w Zielonej Górze na 2-dniowej sesji w dniach 20 i 21 listopada 50 r. z udziałem przedstawicieli społeczeństwa i zaproszonych gości w liczbie ca 250 osób, rozpatrywała szereg spraw: a) projekt budżetu województwa na 1951 r., b) przebieg skupu zboża, c) przebieg jesiennej akcji siewno-wykopkowej, d) realizację planu finansowego podatku gruntowego i F.O.R., oraz innych obciążeń wsi, e) przebieg akcji zwalczania analfabetyzmu, f) zatwierdzenie planów pracy komisji Woj. R. N.

Wszystkie wyżej przytoczone sprawy, referowane przez Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Prezydium, oraz kierowników wydziałów — spotkały się z oceną ze strony właściwych komisji Woj. R. N., które niezależnie od krytycznego stosunku do referatów, stawały odpowiednie wnioski i przedstawiały pod obrady Rady konkretne projekty uchwał. Dyskusja nad poszczególnymi zagadnieniami (od 10 — 12 radnych nad każdym zagadnieniem) wykazała, że radni przychodzą na sesję przygotowani, że żyją problemami terenu i w śmiałych wypowiedziach wskazują Radzie na potrzeby wsi, na niejednokrotnie poważne niedopatrzenia ze strony powołanych czynników państwowych i społecznych.

Najciekawszą była dyskusja nad przebiegiem akcji planowego skupu zboża. Brało w niej udział 12 radnych.

Oto niektóre wypowiedzi radnych.

Radny Stan. Bartoszewski przedstawiając przebieg skupu zboża w pow. kożuchowskim powiedział, że dzięki kierowniczej roli KP PZPR i pomocy aktywnego i organizacji społecznych plan za 8, 9 i 10 miesiąc br. został wykonany w 120%. Początkowo aktywność powiatowy i gminny nie zwrócił uwagi na wrogi element, który chciał akcję skupu zboża załamać, np. w gminie Broniszów, członek PRN, ob. Kaczanowski posiadający 14 ha i siłę najemną, zadeklarował 1.800 kg zboża, na możliwość 5.000 kg, a dostarczył faktycznie 303 kg., po czym pobrał z G. S. 500 kg, to znaczy, że nie tylko Państwu nic nie dał, ale jeszcze pobrał zboże

od Państwa. Wypadek ten został na sesji PRN ujawniony i bogacz został wykluczony z Rady.

W gminie Borów ob. Brzeski, mimo zaleceń trójki gromadzkiej nie chciał zboża odstawić na skup, a gdy trójka przyszła do niego ponownie nie wpuścił jej do domu i oświadczył, że zboża nie da. Rada narodowa zarządziła u tego obywatela przymusowy omlot i wymłóciła mu 7 ton żyta, pozostawiając resztę zboża na jego potrzeby.

W gromadzie Krzywa Dąbrówka plan nie był właściwie rozprowadzony. Na każdego gospodarza przydzielono od 2—3 tony, nie uwzględniając posiadanych przez niektórych obywateli po 3,5 ha dzierżawy. Rezultat taki, że ci, którzy posiadają te dzierżawy, dostali ten sam plan, co inni nie mający dzierżawy.

Obok tych przykładów świadczących o wrogiej działalności, są też bardzo liczne przykłady dobrej pracy. Gromady Kosierz, Borów Polski, Podbrzeże Górne i Dolne plany swoje wykonały.

Radny Stanisław Obrębski oświadczył, że Z.S.Ch. nie włączył się do akcji skupu w stopniu należyтым:

Trójki gromadzkie są za mało uświadomione, zdarzają się wypadki ulegania wpływowi bogaczy.

Radny Antoni Buras z powiatu szprotawskiego podniósł, że gmina Małomice, plan skupu przekroczyła i w dalszym ciągu przekracza, natomiast w innych gminach, zamieszkałych przez bogaczy wykonanie planu napotyka na trudności.

Radna Ratajczykowa zwróciła uwagę, że w pow. krośnieńskim są bogacze, którzy mają po kilka gospodarstw o powierzchni po kilkanaście ha, trzymają siły najemne i wykorzystują biedaków przy wyplatkach za pracę, ale ostatnio przystąpiono już do publicznego ich demaskowania na zebraniach.

Radny Musiał podniósł, że w pow. świebodzińskim plan skupu zboża nie jest wykonany ponieważ GRN i GS nie zorganizowały akcji należytej na szczeblu gminnym, zaś **radny Dębowski**, członek spółdzielni produkcyjnej podkreślił, że przy rozkładaniu planu skupu nie bierze się pod uwagę jakości gleby, nieużytków, lasów, klęsk żywiołowych. Nie wykazuje się protokólnie rzeczywistego stanu i wskutek tego wróg klasowy, bogacz, może się wykręcać kosztem innych, tj. biedniejszych.

Radny Jabłoński (pow. Głogów) przytoczył fakty wykrycia u wielu gospodarzy zboża zeszłorocznego, zawożonego, co z kolei doprowadziło do zawołczenia magazynów zbożowych.

Radny Jabłoński prosi Prezydium Woj. R. N. i komisje o zainteresowanie się działalnością P.Z.Z. i spowodowanie zabrania przez nie zboża z magazynów.

W wyniku dyskusji Wojewódzka Rada Narodowa, na wniosek Komisji Handlu uzgodniony z Komisją Rolnictwa i Leśnictwa, podjęła uchwałę mającą na celu usunięcie stwierdzonych niewłaściwości i skierowanie akcji skupu zboża na właściwą drogę.

B. Jasiński

Z działalności rad w ZSRR

W krajach demokracji ludowej

SPOTKANIA KANDYDATÓW NA CZŁONKÓW RAD Z WYBORCAMI

(Tłumaczenie z „Izwestii” Nr 28
z 3 grudnia 1950 r.)

Naród radziecki przeżywa wzruszające, radosne dni. W miastach i we wsiach, w najdalszych zakątkach naszej niezmierzonej ojczyzny trwają staranne przygotowania do ogólnonarodowego święta — wyborów do Rad Delegatów Ludu Pracującego.

Ludność radziecka wysunęła na kandydatów do terenowych organów władzy państwowej najlepszych swoich synów i najlepsze swoje córki, płomiennych sowieckich patriotów, wychowanych przez bolszewicką partię, bezgranicznie oddanych sprawie komunizmu.

Genialnego wodza i nauczyciela całej postępowej ludzkości, wielkiego chorążego pokoju Józefa Stalina, naród radziecki z miłością i dumą nazwał pierwszym, ogólnonarodowym kandydatem do rad terenowych. Jednocześnie, z wielkim entuzjazmem ludność pracująca wysunęła na kandydatów do terenowych Rad współpracowników Wielkiego Stalina — kierowników partii i rządu.

Wszyscy kandydaci do terenowych rad — to kandydaci niezwykłego stalinowskiego bloku komunistów i bezpartyjnych. Swoją pełną poświęcenia pracą w fabrykach, zakładach, gospodarstwach socjalistycznych, w dziedzinie nauki i kultury, w działalności społecznej i państwowej zdobyli oni ogromne zaufanie i poważanie.

Kandydaci do rad spotykają się obecnie ze swoimi wyborcami, opowiadają im o swej zawodowej i polityczno-społecznej pracy.

Spotkania z wyborcami — to najważniejsza forma agitacji na rzecz kandydatów stalinowskiego bloku komunistów i bezpartyjnych. Osobiste zetknięcie się wyborców z kandydatem daje im możliwość lepszego poznania jego społecznej i politycznej działalności, jego osiągnięć w pracy oraz zalet politycznych i zawodowych.

Ogromna odpowiedzialność ciąży na agitatorach, którzy na spotkaniach powinni stawiać sprawę jasno i szczerze, opowiadać wyborcom o kandydatach wysuniętych do rad przez blok komunistów i bezpartyjnych.

Występując na spotkaniach robotnicy, kolchoźnicy i przedstawiciele inteligencji wzywają wyborców, aby

oddali swój głos na najlepszych synów i córki naszego narodu. Na tychże spotkaniach wyborcy zalecają swoim kandydatom by zawsze i wszędzie kontynuowali politykę partii bolszewickiej, która stanowi podstawę radzieckiego ustroju i by na pierwszym miejscu stawiali sprawy radzieckiego państwa, radzieckiej ojczyzny

Wyborcy żądają, aby ich kandydaci na członków Rad utrzymywali zawsze łączność z masami, by tę łączność wzmacniali, pilnie wsłuchiwali się w głosy prostych radzieckich ludzi i wykorzystywali ich bogate doświadczenia.

Spotkania kandydatów z wyborcami wszędzie, z reguły, odbywają się w trybie roboczym. Wyborcy mówią z zadowoleniem o wielkiej pracy dokonanej od czasu ostatnich wyborów, wskazują na braki w działalności rad i poszczególnych radzieckich pracowników aparatu państwowego i organów gospodarczych, zgłaszają wnioski zmierzające do ulepszenia ich pracy.

Kampania wyborcza, spotkania kandydatów z wyborcami — to przegląd działalności miejscowych organów władzy państwowej i ich pracowników. „Bywa — wskazuje towarzysz Stalin — że ten, czy ów organ władzy terenowej nie umie zadowolić tych czy innych wszechstronnych i ciągle zwiększających się potrzeb ludzi pracy miast i wsi. Czy wybudowałeś lub nie dobrą szkołę? Czy ulepszyłeś warunki mieszkaniowe? Czy nie jesteś biurokrata? Czy pomogłeś, aby nasza praca była bardziej wydajna — nasze życie bardziej kulturalne?” Takie są — mówi towarzysz Stalin — kryteria, którymi wyborcy oceniają tego lub innego pracownika.

W tych dniach odbyło się spotkanie kandydata, przedstawiciela Komitetu Wykonawczego Mińskiej Miejskiej Rady tow. Długoszewskiego ze swoimi wyborcami. Spotkanie to wykazało wielką aktywność wyborców.

M. — powiedziała w swoim wystąpieniu tow. Bogomolowa, ekonomista Zakładu im. Woroszyłowa — znów mieszkamy w kwitnym mieście. Odbudowano nie tylko dawne ulice i dzielnice, wybudowano nowe, wspaniałe socjalistyczne osiedla przy fabrykach. Wszystko to zostało zrobione dzięki trosce o nas ze strony partii bolszewickiej. Rządu radzieckiego i osobiście towarzysza Stalina. Bez wątpienia dużo pracy włożyła nasza Rada Miejska. Jednakże Komitet Wykonawczy, a w szczególności tow. Długoszewski mogliby zrobić więcej. Myślę, że Rada Miejska powinna więcej uwagi poświęcić urządzeniom dzielnic oddalonych od centrum miasta

Wystąpienie wyborców na tym spotkaniu, ich krytyczne uwagi, wnioski i życzenia były przeniknięte jednym patriotycznym dążeniem — ulepszyć pracę Rady Miejskiej, zrobić wszystko co nieodzowne dla dalszego rozkwitu miasta rodzinnego, dla dalszego podniesienia dobrobytu jego mieszkańców.

Wyborcy krytykując niedociągnięcia w pracy Rad krajowych, okręgowych, miejskich, rejonowych i gminnych, wnosząc poprawki ulepszające ich pracę, mają na względzie nie tylko interesy lokalne. Na pierwszym miejscu stawiają interes państwa, dalsze umocnienie siły ukochanej Ojczyzny. Dlatego też wyborcy we wnioskach przedstawianych kandydatom, specjalną uwagę zwracają na konieczność lepszego wykorzystania miejscowych bogactw naturalnych, ulepszenia pracy przedsiębiorstw przemysłowych, transportu, ogledności

w rozchodowaniu środków publicznych, umocnienia radzieckich praw, surowego przestrzegania dyscypliny wykonania zadań państwowych i dyscypliny pracy.

Należy uczynić wszystko, aby spotkania kandydatów odbywały się możliwie z największą ilością wyborców, a więc na oddziałach fabrycznych, w brygadach, w blokach mieszkalnych, w internatach, klubach itd. Szczególną uwagę należałoby zwrócić na właściwą organizację tych spotkań.

Niestety, w niektórych miejscowościach spotkania te przeobrażają się w zbędną paradę. Było tak np. w Zarzeczcu, jednej z dzielnic miasta Tuły. Tu, jak donosi korespondent dziennika „Izwestia“, odbyło się spotkanie kandydata do rady okręgowej Przewodniczącego Tułskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego tow. firamajkowa z wyborcami. Ludność pracująca tego okręgu z wielkim zainteresowaniem oczekiwała na spotkanie, chcąc rzeczowo porozmawiać ze swoim kandydatem. To się jednak nie udało. Niewłaściwy ton nadali spotkaniu agitatorzy tow. tow. Sztraich i Fiole. Towarzyszowi Hramajkowi nie zadano ani jednego pytania, nie powiedziano ani słowa o brakach w pracy Komitetu Wykonawczego. Na zebranie przeznaczono niewiadomo dlaczego mały lokal klubowy, mimo tego, że w okręgu znajdują się większe lokale. Połowa przybyłych nie miała gdzie siedzieć. Ludzie stali w przejściu na schodach, nie mogli więc słyszeć swego kandydata.

Spotkania kandydatów na członków rad ze swoimi wyborcami to sprawa o wielkim znaczeniu politycznym. Należałoby je organizować i przeprowadzać z poczuciem wielkiej odpowiedzialności. Dlatego też terenowe organizacje radzieckie i społeczne powinny organizatorom spotkań okazać pomoc.

Ostatnie dni pozostały już do wyborów Rad Delegatów Ludu Pracującego.

Wielomilionowy naród radziecki przygotowuje się do tego ogólnonarodowego święta, przejawiając wielką aktywność polityczną i wzmagając swój twórczy wysiłek.

Radzieccy ludzie idą do wyborów pod sztandarem partii Lenina-Stalina, przygotowując się do jednomyślnego oddania swych głosów na kandydatów stałnowskiego bloku komunistów i bezpartyjnych, który gwarantuje rozkwit naszej potężnej, socjalistycznej Ojczyzny.

WYBORY DO RAD LUDOWYCH W RUMUNII

W dniu 3 grudnia 1950 r. odbyły się w Rumunii wybory do miejscowych Rad Ludowych.

Rady zostały wybrane na okres czterech lat. Ich podstawowe uprawnienia i obowiązki określa Konstytucja. Podobnie, jak nasze rady narodowe kierują one działalnością gospodarczą, społeczną i kulturalną, opracowują i wykonują plan gospodarczy i budżet lokalny.

Dzień wyborów stał się wielkim świętem mas pracujących Rumuńskiej Republiki Ludowej. Już od wczesnych godzin porannych wyborcy spieszyli, by oddać swe głosy na najlepszych synów ludu. Szczególną aktywność wyborców dało się zaobserwować w okręgach, gdzie kandydowali przywódcy Rumuńskiej Partii Robotniczej i kierownicy władz państwowych.

Kandydatów na przedstawicieli do obwodowych, rejonowych, miejskich i gminnych Rad Ludowych wysuwały partie i organizacje masowe wchodzące w skład Frontu Ludowo - Demokratycznego. Czołową partią w tym Froncie jest Rumuńska Partia Robotnicza. Kandydatów wysuwały także publiczne zgromadzenia ludowe. Zarówno jedni, jak i drudzy kandydaci w ogólnej ilości 110.000 zostali umieszczeni na listach Frontu Ludowo-Demokratycznego.

Wśród kandydatów zgłoszonych przez masy pracujące figurują: Georghiu dej — sekretarz KC Rumu-

skiej Partii Robotniczej, Anna Pauker — Minister Spraw Zagranicznych Rządu Runuńskiego, prof. Parhon — Prezydent Republiki i in. czołowe postacie Rumunii.

Na kandydatów do Rad Ludowych wysunięto pracobników pracy, działacze politycznych i społecznych, ludzi zasłużonych na odcinku walki o pokój, na odcinku działalności gospodarczej i kulturalnej.

Obecnie Rumunia dzieli się na 28 krajów, 177 powiatów, 4052 gminy i 148 miast.

Przebieg ustawodawstwa

W okresie sprawozdawczym ukażaly się numery Dziennika Ustaw R. P. od Nr 54 do Nr 55.

Dziennik Ustaw Nr 54 z dnia 4 grudnia 1950 r. zawiera m. in.:

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 listopada 1950 r. w sprawie organizacji, składu i sposobu postępowania Państwowej Komisji Lokalowej i wojewódzkich komisji lokalowych (poz. 492).

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 1950 r. o dostosowaniu sądów powszechnych do nowych przepisów ustrojowych i o zniesieniu sądów zbędnych (poz. 496).

Dziennik Ustaw Nr 55 z dnia 12 grudnia 1950 r. zawiera:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 listopada 1950 r. w sprawie zasiłków osiedleńczych oraz zwrotu kosztów przeniesienia fachowych pracowników służby zdrowia (poz. 501).

Rozporządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 24 listopada 1950 r. w sprawie postanowień o karach umownych w umowach planowych o dostawę towarów (poz. 502).

W tymże okresie czasu w Monitorze Polskim zostały ogłoszone następujące uchwały, zarządzenia, instrukcje i okólniki władz naczelnych o ogólniejszym znaczeniu:

Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1950 r. w sprawie organizacji służby prasowo - informacyjnej w urzędach i instytucjach państwowych oraz jednostkach gospodarki uspołecznionej. (M. P. Nr A-128, poz. 1584).

Okólnik Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 listopada 1950 r., zmieniający okólnik Nr 19 z dnia 22 maja 1948 r. w sprawie używania osobowych pojazdów mechanicznych. (M. P. Nr A-128, poz. 1585).

Instrukcja Ministra Finansów z dnia 22 listopada 1950 r. w sprawie wzmoczenia dyscypliny finansowej na odcinku podatku od wynagrodzeń i składek na Społeczny Fundusz Oszczędnościowy „C” oraz w sprawie umorzenia zaległości w podatku od wynagrodzeń u płatników administracji publicznej, gospodarki uspołecznionej i instytucji społecznych. (M. P. Nr A-128, poz. 1589).

Uchwała Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1950 r. w sprawie przyznawania pracownikom prezydiów rad narodowych dodatków, uzasadnionych specjalnymi warunkami służby. (M. P. Nr A-129, poz. 1603).

Uchwała Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1950 r. w sprawie dodatków przejściowych za rozłąkę i brak mieszkań dla członków prezydiów wojewódzkich rad narodowych i pracowników na stanowiskach kierowniczych Prezydiów Wojewódzkich Rad Narodowych w Koszalinie, Opolu i Zielonej Górze. (M. P. Nr A-129, poz. 1604).

Uchwała Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1950 r. w sprawie rejestracji i statystyki szkół i instytucji oświatowych. (M. P. Nr A-129, poz. 1607).

Uchwała Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1950 r. o zmianie uchwały Rady Ministrów z dnia 10 czerwca

1950 r. Instrukcja Nr 8 w sprawie organizacji wewnętrznej i etatów wydziałów prezydiów rad narodowych. (M. P. Nr A-129, poz. 1610).

Uchwała Prezydium Rządu z dnia 29 listopada 1950 r. w sprawie przejęcia przez Zakład Lecznictwa Pracowniczego zakładów leczniczych prowadzonych dla swoich pracowników przez urzędy oraz instytucje i zakłady państwowe. (M. P. Nr A-129, poz. 1611).

Uchwała Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1950 r. Instrukcja Nr 13 w sprawie zasad i trybu przekazywania radom narodowym niektórych przedsiębiorstw, zakładów i instytucji spośród podległych dotąd Ministrom i innym urzędom centralnym. (M. P. Nr A-130, poz. 1623).

Zarządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 1950 r. o Komisjach usprawnienia administracji publicznej. (M. P. Nr A-130, poz. 1625).

ORGANIZACJA PAŃSTWOWEJ KOMISJI LOKALOWEJ I WOJEWÓDZKICH KOMISJI LOKALOWYCH

Dekret o publicznej gospodarce lokalami (Dz. U.R.P. Nr 36 poz. 343 z 1950 r. powołał następujące organy dla strzeżenia interesów państwowych w zakresie gospodarki lokalami. W skali ogólnopaństwowej, funkcję tę wykonuje Państwowa Komisja Lokalowa, a na terenie województwa — wojewódzkie komisje lokalowe.

Do zakresu działania tych ostatnich organów należy w szczególności:

- 1) udzielanie generalnych zezwoleń urzędem i władzom państwowym, jednostkom gospodarki uspołecznionej oraz instytucjom i organizacjom społecznym na składanie wniosków do władz kwaterunkowych o przydział lokali na potrzeby własne, bądź pracowników;
- 2) orzekanie na skutek odwołań od decyzji władz kwaterunkowych w sprawach, w których jedna ze stron należy do wyliczonych pod pkt. 1);
- 3) wykonywanie kontroli nad władzami kwaterunkowymi z punktu widzenia publicznych potrzeb lokalowych.

Ostatnio rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20.XI. 1950 r. (Dz. U.R.P. Nr 54, poz. 492) ustala następujące zasady organizacji Państwowej Komisji Lokalowej i wojewódzkich komisji lokalowych:

W skład Państwowej Komisji Lokalowej wchodzi:

- 1) przewodniczący wyznaczony przez Prezesa Rady Ministrów;
- 2) zastępca przewodniczącego wyznaczony przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli;

- 3) 2 członkowie wyznaczeni przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego;
- 4) 6 członków wyznaczonych po jednym przez Ministrów: Gospodarki Komunalnej, Budownictwa, Obrony Narodowej, Bezpieczeństwa Publicznego, Handlu Wewnętrznego oraz Przewodniczącego Centralnej Rady Związków Zawodowych.

W szczególności Państwowa Komisja Lokalowa może w drodze nadzoru:

- 1) uchylić lub zmienić decyzję władzy kwaterunkowej lub wojewódzkiej komisji lokalowej, jeżeli decyzja ta narusza interesy państwowe;
- 2) wstrzymać wykonanie decyzji władzy kwaterunkowej lub wojewódzkiej komisji lokalowej do czasu rozpoznania sprawy.

Przewodniczący Państwowej Komisji Lokalowej może w przypadkach nie cierpiących zwłoki wstrzymać wykonanie decyzji władzy kwaterunkowej lub wojewódzkiej komisji lokalowej. W tym przypadku zarządzenie to powinno być przedstawione do rozpoznania Państwowej Komisji Lokalowej w pierwszej kolejności.

W skład wojewódzkiej komisji lokalowej wchodzi:

- 1) 4 lub 5 członków delegowanych przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. Łodzi), w tym po jednym przedstawicielu wydziałów: gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, budownictwa, handlu oraz wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego,
- 2) 4 członków delegowanych po jednym przez: dowódcę właściwego okręgu wojskowego, wojewódzki urząd bezpieczeństwa publicznego, prezesa sądu wojewódzkiego i przewodniczącego okręgowej rady związków zawodowych.

Przewodniczącego i jego zastępcę wyznacza przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. Łodzi spośród członków wymienionych w pkt. 1).

Odmiennie jest uregulowany skład Wojewódzkiej Komisji Lokalowej dla m. st. Warszawy.

Biura wojewódzkich komisji lokalowych wchodzi w skład wydziałów ogólnych prezydiów wojewódzkich rad narodowych (Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi).

ZASADY PRZEKAZYWANIA RADOM NARODOWYM NIEKTÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTW I ZAKŁADÓW

Ustawa z dnia 20 marca 1950 roku o terenowych organach jednolitej władzy państwowej upoważniła Radę Ministrów do określenia zasad i trybu przekazywania radom narodowym niektórych przedsiębiorstw, zakładów i instytucji spośród podległych dotąd ministrom i innym urzędom centralnym.

W związku z powyższym Rada Ministrów w Uchwale z dnia 6 grudnia 1950 r. zawierającej Instrukcję Nr 13 (Monitor Polski Nr A-130, poz. 1623) określiła następujące zasady przekazywania.

Przekazanie radom narodowym przedsiębiorstw, zakładów i instytucji podległych ministrom i innym urzędom centralnym, następuje na podstawie zarządzenia władzy naczelnej, (za zgodą Przewodniczącego PKPG),

która sprawuje nadzór nad przekazywaną jednostką — po zasięgnięciu opinii prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej w m. st. Warszawie i m. Łodzi), właściwej ze względu na miejsce położenia przedsiębiorstwa, zakładu lub instytucji.

Natomiast zbędna jest opinia wojewódzkiej rady narodowej, jeżeli przekazanie jednostki gospodarczej radzie narodowej następuje w wykonaniu uchwały Prezydium Rządu co do przekazania radom narodowym określonej kategorii przedsiębiorstw.

Jak z powyższego wynika przekazanie przedsiębiorstw i zakładów może nastąpić bądź w drodze ogólnej uchwały Prezydium Rządu, bądź decyzji władzy naczelnej odnoszącej się do poszczególnych zakładów.

W każdym przypadku przekazanie następuje nieodpłatnie.

W przypadku gdy między władzą naczelną a prezydium Woj. R. N. zachodzi różnica stanowiska odnośnie jakiego stopnia radzie narodowej należy przekazać dane przedsiębiorstwo — o przekazaniu decyduje przewodniczący P.K.P.G.

Do czasu ustawowego unormowania trybu przekazywania przedsiębiorstw i zakładów między radami narodowymi, przekazanie ich przez radę narodową radzie narodowej innego stopnia następuje na podstawie uchwał prezydiów obu zainteresowanych rad narodowych za zgodą władzy naczelnej właściwej ze względu na rodzaj przedsiębiorstwa.

Odnosnie sposobu przekazywania należy stosować obowiązujące przepisy o przekazywaniu przedsiębiorstw, zakładów i ich części między państwowymi jednostkami gospodarczymi (Monitor Polski Nr A-47 poz. 532).

Spory majątkowe mogące wyniknąć pomiędzy przejmującym a przekazującym na tle przekazania, rozstrzygają państwowe komisje arbitrażowe.

SCALENIE LECZNICTWA PRACOWNICZEGO

Prezydium Rządu w uchwale z dn. 29 listopada 1950 r. (Monitor Polski Nr A-129, poz. 1611), postanowiło, że zakłady lecznicze, prowadzone przez urzędy oraz instytucje i zakłady państwowe dla zaspokajania potrzeb ich pracowników, podlegają przejęciu przez Zakład Lecznictwa Pracowniczego.

Przejęcie wymienionych zakładów ma na celu oparte na jednolitych zasadach opieki nad zdrowiem pracowników i ich rodzin w zakresie zapobiegania chorobom, ich leczenia oraz przywracania zdolności do pracy.

Uchwała nie dotyczy zakładów leczniczych, prowadzonych przez urzędy, instytucje i zakłady, podległe Ministerstwu: Obrony Narodowej Bezpieczeństwa Publicznego i Generalnej Dyrekcji Kolei Państwowych.

DOSTOSOWANIE ORGANIZACJI SĄDÓW POWSZECHNYCH DO ORGANIZACJI TERENOWYCH ORGANÓW JEDNOLITEJ WŁADZY PAŃSTWOWEJ

Na podstawie przepisów ustawy o nowym ustroju sądów powszechnych Minister Sprawiedliwości w rozporządzeniu z dnia 27.XI. 1950 r. (Dz. U.R.P. Nr 54, poz. 496) dostosował sieć sądów dotychczas istniejących do

podziału terytorialnego Państwa na województwa i powiaty.

Dotychczasowe Sądy Apelacyjne zostały przekształcone na Sądy Wojewódzkie.

Sądy Okręgowe zostały zniesione. Natomiast w każdym powiecie powstaje Sąd Powiatowy, przekształcony z dotychczasowego Sądu Grodzkiego, bądź nowoutworzony.

Rozporządzenie wchodzi w życie dn. 1 stycznia 1951 r. Należy nadmienić, że dostosowanie organizacji sądów powszechnych do organizacji władz terenowych nie ogranicza się do odpowiedniego uregulowania właściwości terytorialnej.

Zgodnie z nowymi przepisami o ustroju sądów powszechnych, sądy wojewódzkie są zobowiązane składać okresowe sprawozdania ze swej pracy wojewódzkiej radzie narodowej, sądy powiatowe — właściwie powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) radzie narodowej.

W I instancji w sprawach karnych i cywilnych będą w zasadzie zawsze uczestniczyli w kompletach orzekających ławnicy wybrani przez rady narodowe.

O DISCYPLINĘ FINANSOWĄ NA ODCINKU PODATKU OD WYNAGRODZEŃ

Instrukcja Ministra Finansów z dnia 22.XI. 1950 r. (Monitor Polski Nr A-128, poz. 1589) nawiązując do uchwały Prezydium Rządu w sprawie wzmoczenia dyscy-

pliny finansowej na odcinku podatku od wynagrodzeń — wskazuje w szczególności na przestrzeganie następujących obowiązków.

Zgodnie z przepisami postępowania podatkowego władze i urzędy państwowe, podmioty gospodarki społecznej, instytucje społeczne, organizacje polityczne, związki wyznaniowe i stowarzyszenia obowiązane są ustanowić osoby odpowiedzialne za prawidłowe obliczanie i pobieranie w imieniu płatnika podatku od wynagrodzeń oraz za terminowe wpłacanie pobranego podatku na rachunek właściwego organu finansowego i zgłosić organowi finansowemu pierwszej instancji imiona, nazwiska i adresy tych osób. Zgłoszenia należy dokonać w terminie właściwym dla dokonania pierwszej wpłaty podatku na rachunek organu finansowego, a następnie w terminie dwutygodniowym od daty zajęcia każdej zmiany w osobie odpowiedzialnego.

Osoby wyżej odpowiedzialne za obliczenie podatku i terminową wpłatę w przypadku niedopełnienia tych obowiązków podlegają odpowiedzialności karno-skarbowej, według odpowiedniego nowego przepisu prawa karno-skarbowego mogą one być ukarane grzywną w wysokości do 3.000 zł.

Dotychczas wzmocnienia dyscypliny finansowej na omówionym odcinku zleca się organom finansowym, aby natychmiast przystąpiły do wzmoczonej kontroli prawidłowości obliczenia, potrącania i wypłacania podatków od wynagrodzeń i składek na Społeczny Fundusz Oszczędnościowy „C”.

Wiadomości urzędowe

Wykaz okólników Kancelarii Rady Państwa ogłoszonych w 1950 r.

Nr 1	7.I.	Prezydium Miejskich Rad Narodowych: W sprawie przedsięwzięcia miejskiego handlu detalicznego.	Nr 6	28.I.	Prezydium Rad Narodowych (wszystkie): W sprawie upublicznienia przedszkoli
Nr 2	13.I.	Prezydium Rad Narodowych (wszystkie): W sprawie obchodu piętej rocznicy wyzwolenia.	Nr 7	30.I.	Prezydium Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich Rad Narodowych miast wydzielonych: W sprawie trybu przyznawania dotacji z Samorządowego Funduszu Wyrównawczego na pokrycie niedoborów w budżetach zwyczajnych Związków Samorządowych w r. 1950.
Nr 3	20.I.	Prezydium Rad Narodowych (wszystkie): W sprawie wyjaśnień do „wytycznych do budżetów samorządowych na rok 1950” w zakresie kultury i sztuki oraz oświaty.	Nr 8	6.II.	Prezydium Rad Narodowych (wszystkie): W sprawie instrukcji Rady Państwa o zakresie i sposobie współdziałania Najwyższej Izby Kontroli z organami kontroli społecznej rad narodowych z radami zakładowymi i Komisją Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.
Nr 4	23.I.	Prezydium Wojewódzkich, Powiatowych i Miejskich Rad Narodowych: W sprawie usprawnień do korzystania z 50 proc. ulg przejazdowych na polskich kolejach państwowych przez przewodniczących rad narodowych i ich zastępców, pobierających diety zryczałtowane.	Nr 9	7.II.	Prezydium Gminnych Rad Narodowych: W sprawie regulaminu dla Komisji Zdrowia.
Nr 5	23.I.	Prezydium Wojewódzkich, Powiatowych, Miejskich Rad Narodowych miast wydzielonych: W sprawie stypendiów dla studentów szkół wyższych.			

Nr 10	10.II.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie zaliczki na podatek grunto-
wy oraz na poczet wkładów oszczędno-
ściowych.	Nr 23	24.IV.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych,
Gminnych i Miejskich Rad Narodowych:
W sprawie sprawozdań kwartalnych
z wykonania budżetów za 1950 r.
Nr 11	13.II.	Prezydya Wojewódzkich i Powiatowych
Rad Narodowych:
W sprawie urealnienia samorządowych
planów finansowania inwestycji na rok
1950.	Nr 24	9.V.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
i Gminnych Rad Narodowych:
W sprawie współpracy prezydiów rad na-
rodowych z Powszechną Organizacją
„Służba Polsce“ w zakresie przysposobie-
ni. rolniczego.
Nr 12	28.II.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
i Gminnych Rad Narodowych:
W sprawie wiosennej akcji siewnej.	Nr 25	19.V.	Prezydya Wojewódzkich i Powiatowych
Rad Narodowych:
W sprawie uregulowania stypendiów dla
uczniów w liceach rolniczych.
Nr 13	8.III.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
i Gminnych Rad Narodowych:
W sprawie nowych form skupu zboża.	Nr 26	23.V.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
i Gminnych Rad Narodowych:
W sprawie sianokosów i zbioru koniczyn.
Nr 14	13.III.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie pokrywania wydatków rze-
czowych w szkołach rozwojowych i peł-
nych 11-letnich.	Nr 27	6.VII.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie obchodu święta 22 lipca
1950 r.
Nr 15	20.III.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
oraz Miejskich Rad Narodowych miast
wydzielonych:
W sprawie realizacji planu remontów
kapitałnych w gospodarce mieszkani-
owej.	Nr 28	16.VIII.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
i Gminnych Rad Narodowych:
W sprawie przeprowadzenia planowego
skupu ziemiopłodów ze zbiorów w 1950 r.
Nr 16	18.III.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie likwidacji zaległości w kosz-
tach leczenia.	Nr 29	9.IX.	Prezydya Rad Narodowych:
W sprawie pomocy rad narodowych dla
Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“.
Nr 17	18.III.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
i Gminnych Rad Narodowych:
W sprawie uprawy łubinu pastewnego.	Nr 30	16.X.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie udziału rad narodowych w or-
ganizowaniu „Tygodnia Walki z Analfa-
betyzmem“.
Nr 18	12.IV.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie prac przygotowawczych do
narodowego spisu powszechnego 1950 r.	Nr 31	14.X.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie udziału rad narodowych
w wykonywaniu miejscowych planów in-
westycyjnych w dziedzinie gospodarki
komunalnej.
Nr 19	19.IV.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
i Gminnych Rad Narodowych:
W sprawie organizowania komitetów
„Czynu Melioracyjnego“.	Nr 32	23.X.	Prezydya Wojewódzkich i Powiatowych
Rad Narodowych:
W sprawie wyborów do Komitetów Ro-
dzicielskich oraz zapewnienia ich współ-
pracy z radami narodowymi.
Nr 20	19.IV.	Prezydya Wojewódzkich i Powiatowych
Rad Narodowych:
W sprawie obchodu Tygodnia Oświaty,
Książki i Prasy.	Nr 33	29.X.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie udziału rad narodowych w ak-
cji związanej ze zmianą systemu pieniąż-
nego.
Nr 21	24.IV.	Prezydya Wojewódzkich i Powiatowych
Rad Narodowych:
W sprawie udziału rad narodowych
w planowym skupie zboża.	Nr 34	23.XI.	Prezydya Rad Narodowych (wszystkie):
W sprawie walki z pijactwem.
Nr 22	24.IV.	Prezydya Wojewódzkich, Powiatowych
i Miejskich Rad Narodowych, miast wy-
dzielonych:
W sprawie trybu postępowania przy
ubieganiu się o dotacje z Samorządowe-
go Funduszu Wyrównawczego na cele
inwestycyjne w r. 1950.	Nr 36	6.XII.	Prezydya Wojewódzkich i Powiatowych
Rad Narodowych:
W sprawie wyboru ławników sądowych.

Głosy prasy

Z SESJI WYJAZDO WYCH RAD NARODOWYCH

Powiatowa Rada Narodowa w Łęczycy organizuje społeczne narady w Państwowych Gospodarstwach Rolnych, spółdzielniach produkcyjnych i gromadach wiejskich. Na naradach tych chłopci przedstawiają potrzeby terenu i radzą nad ich zrealizowaniem. P.R.N. w Łęczycy załatwia już pozytywnie kilkadziesiąt różnych spraw, wysuniętych przez chłopów na naradach społecznych.

M. in. w wyniku narady społecznej w PGR Koryta, gmina przystąpiła do budowy nowych studzien. W najbliższym zaś czasie wyposażone zostaną w odpowiedni sprzęt przedszkole i żłobek dla dzieci robotników rolnych. Pomysłnie rozważono również petycje kobiet, robotnic tego gospodarstwa, na których prośbę uruchomione będą w majątku stołówka i pralnia.

Wielką pomocą przychodzi Prezydium P.R.N. działwie wiejskiej z gromady Kotki. Dzieci z tej gromady z powodu braku na miejscu szkoły — zmuszone były chodzić do wsi odległej o kilka kilometrów. Jeszcze w r. 1950 dla 70 dzieci gromady Kotki uruchomiona zostanie szkoła w budynku świetlicowym. (Ilustrowany Kurier Polski Nr 343).

*

Gminna Rada Narodowa w Kłodawie pow. kolski, odbyła swą sesję w świetlicy majątku PGR w Małyszynie Wielkim. Dowodem zainteresowania się robotników sprawami gminy to obecność przeszło 100 osób na zebraniu oraz żywa dyskusja. Omawiano sprawy podatkowe i budżetowe, sprawę zaopatrzenia ludności w opał oraz przebieg akcji planowego skupu zboża. (Głos Zielonogórski Nr 159).

*

Tematem obrad IV sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej w Łodzi były zagadnienia służby zdrowia, a w szczególności usprawnienie lecznictwa ubezpieczeniowego i zapewnienie ochrony zdrowia wiejskiej ludności pracującej na terenie województwa łódzkiego. Do chwili obecnej uruchomiono w woj. łódzkim 76 ośrodków zdrowia, w czym 12 t. zw. specjalistycznych. W szybkim tempie przebiegają prace przy budowie i organizowaniu nowoczesnych, wiejskich ośrodków zdrowia w sześciu spółdzielniach produkcyjnych. Ośrodki te oddane zostaną do użytku jeszcze w 1950 r.

Uruchomiono w tym roku 11 ruchomych ambulansów dentystycznych, które dotarły do większości gromad województwa łódzkiego, pozbawionych chwilowo stałej opieki dentystycznej. W nadchodzącym roku liczba ruchomych ambulansów zostanie poważnie zwiększona.

W dyskusji, uczestnicy obrad stwierdzili, że poważne osiągnięcia służby zdrowia w województwie łódzkim uzyskano dzięki szerokiemu korzystaniu z wzorów i zdobyczy przodującej medycyny Związku Radzieckiego. (Trybuna Ludu Nr 332).

WALKA Z ALKOHOLIZMEM

Niektórzy chłopci w gminie Szczuczyn, pow. Grajewo, woj. białostockie stosują szkodliwy zwyczaj częstowania wódką traktorzystów zatrudnionych przy młóccie zboża. Częstowanie takie odbywa się w czasie godzin pracy. W rezultacie traktorzysta prócz straty czasu, pracując w stanie nietrzeźwym, młóci nieczysto, pozostawiając ziarno w nieposłomie, jak również powoduje defekty w motorze i niepożądane przerwy w pracy. Postępowanie to zostało napiętnowane przez radnych G.R.N. w Szczuczynie. Postanowili oni zwalczyć ten zwyczaj, przez składanie meldunków na

traktorzystów pijących wódkę w czasie pracy. Traktorzyści ci będą następnie karani za wykroczenia przeciw ustawie i zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy. (Trybuna Ludu Nr 321).

*

W całym kraju toczy się walka z alkoholizmem. W tej doniosłej akcji również i Łódź nie pozostała w tyle. Prezydium Rady Narodowej w Łodzi uwzględniając prośby wielu ludzi pracy wprowadziło z dniem 1.XII. 50 r. zakaz sprzedaży wszelkich napojów alkoholowych w dniach wypłat, t. j. 1 i 15 każdego miesiąca, a także we wszystkie soboty, niedziele i święta.

Poza tym wprowadzono również zakaz sprzedaży alkoholu w restauracjach w godzinach od 13 do 17-ej. (Trybuna Ludu Nr 332).

SZKOLENIE PRZEWODNICZĄCYCH PREZYDIÓW GMINNYCH RAD NARODOWYCH

W ośrodku szkoleniowym aktywu gminnych rad narodowych woj. krakowskiego i woj. opolskiego przeszkolono dotychczas 225 przewodniczących i sekretarzy prezydiów GRN, z czego 50 członków prezydiów gminnych rad narodowych z woj. opolskiego.

Uczestnicy kursów zapoznali się z zadaniami i formami pracy organizacyjnej rad narodowych, z zagadnieniami Planu 6-letniego, pogłębili swoje wiadomości polityczne i ideologiczne oraz podzielili się dotychczasowymi doświadczeniami z pracy (Trybuna Ludu Nr 326).

*

Prezydium Woj. R. N. w Lublinie zorganizowało czwarty z kolei kurs dla członków prezydiów gminnych rad narodowych, którego celem jest dokształcenie ideologiczne i fachowe. W zakres wykładanych przedmiotów wchodzi m. in. podstawowe wiadomości o Planie 6-letnim i socjalistycznej przebudowie wsi. Słuchacze kursu, z którego korzysta około 50 osób, to przeważnie średnio i małorolni chłopci i robotnicy rolni z woj. lubelskiego. (Życie Lubelskie Nr 313).

*

Na dwudniowej sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach m. in. zostało złożone sprawozdanie okresowe dotyczące osiągnięć i braków w dotychczasowej pracy.

Poważne osiągnięcia posiada Woj. R. N. i jej Prezydium w dziedzinie podnoszenia poziomu produkcji rolnej i obrony małego i średniorolnego chłopstwa przed wyzyskiem bogaczy wiejskich.

Świadczy o tym fakt wykonania przed terminem akcji zniwno - omlotowej i planu zasiewów. Niedociągnięcia w akcji pomocy sąsiedzkiej zostały w porę usunięte. Ukarano ponad 120 bogaczy wiejskich, którzy wyłamali się z obowiązku pomocy sąsiedzkiej.

Plan kontraktacji roślin przemysłowych został na ogół przez wszystkie powiaty wykonany lub przekroczony. Plan produkcji zwierzęcej został wykonany w 101 do 135%. Jedynie w produkcji bydła wykonano tylko 97% planu.

Poważne sukcesy osiągnięto również w skupie żywności (zwłaszcza jeśli chodzi o trzodę chlewną).

Wiele uwagi poświęciło Prezydium Woj. R. N. zagadnieniu spółdzielczości produkcyjnej. Plany zaopatrzenia spółdzielni produkcyjnych w ziarno siewne wykonano w 100%.

W okresie sprawozdawczym znacznie się podniósł stan oświaty rolniczej. W melioracjach plan rzeczowy wykonano w 80%, finansowy w 70%. Czyn melioracyjny, który wykonany został w 147% przyniósł oszczędności na sumę 63.488.000 zł (dawnej wartości).

Powazne, choć jeszcze niedostateczne wyniki uzyskano w dziedzinie organizowania sieci sklepów handlu uspołecznionego, usprawnienia dystrybucji i zaopatrzenia świata pracy w artykuły pierwszej potrzeby.

W ostatnich miesiącach Prezydium Woj. R. N. zajmowało

się szczególnie sprawami przygotowań do roku szkolnego, konferencjami nauczycielskimi i walką z analfabetyzmem. W konferencjach nauczycielskich wzięło udział 6371 osób.

Prezydium Woj. R. N. wykazało zbyt mało troski o usprawnienie działalności aparatu rad na szczeblu powiatowym i gminnym. Prezydium rad powiatowych w okresie organizacji nie otrzymały dostatecznych wytycznych i instrukcji organizacyjnych, co poważnie przedłużyło utrzymanie się starego stylu pracy w oparciu o dawną organizację.

Celem naprawienia niedociągnięć, postanowiono organizować w powiatach przykładowe posiedzenia prezydiów, na których omawiane będą najważniejsze problemy danego terenu i plany pracy. (Słowo Ludu Nr 327).

Porady prawne pod red. dr Jerzego Starościaka

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Białym Zdroju powiatu Białogard zapytuje, przy jakiej liczbie członków komisji, może komisja ważne obradować i podejmować uchwały?

Odpowiedź:

Komisja może ważne obradować, ważne podejmować uchwały przy obecności co najmniej jednej trzeciej ogólnej liczby członków komisji.

Uzasadnienie:

Uchwała Rady Państwa w sprawie tymczasowych wytycznych pracy komisji rad narodowych (Monitor Polski 1950 r. Nr A-57, poz. 652), przewiduje w § 12, iż do obrad komisji stosuje się przepisy zawarte w regulaminach obrad rad narodowych. Uchwalone regulaminy poszczególnych rad narodowych oparte są na uchwale Rady Państwa z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie tymczasowego ramowego regulaminu obrad rad narodowych („Rada Narodowa“ Nr 8, 9, 10 z 1950 r.), § 3 pkt. 1 tego regulaminu przewiduje, że rada może obradować i podejmować uchwały w obecności przynajmniej 1/3 ogólnej liczby członków rady (quorum). Zasada ta ma również zastosowanie i do komisji rad narodowych.

Ob. Stępkowski w Szczepieszynie pow. Zamość zapytuje, czy członkowie Prezydium M.R.N. mogą brać udział w głosowaniu na posiedzeniu Rady przy wyborze delegata do powiatowej rady narodowej?

Odpowiedź:

Członkowie Prezydium M.R.N. mogą brać udział w głosowaniu na posiedzeniu M.R.N. tylko wtedy, gdy są jednocześnie członkami tejże Rady.

Uzasadnienie:

Uchwała Rady Państwa z 12 maja 1950 r. w sprawie tymczasowego ramowego regulaminu obrad rad narodowych (Monitor Polski Nr A-57, poz. 651) mówi, że w głosowaniu

mogą brać udział jedynie członkowie rady narodowej, a więc i członkowie prezydium jeżeli są jednocześnie członkami tejże rady narodowej.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Okonku, pow. szczeciński zapytuje, jaka jest kompetencja komisji mieszkaniowej, powołanej przez radę narodową i jaki organ władzy w mieście jest powołany do przydzielania mieszkań, jak też dokwaterowania i przekwaterowania?

Odpowiedź:

W miastach gdzie nie została wprowadzona publiczna gospodarka lokalami, a do takich należy Okonek, swoboda najmu lokali użytkowych i mieszkalnych jest ograniczona tylko ze względu na zaspokojenie publicznych potrzeb lokalowych dla urzędów i instytucji publicznych. To znaczy, że o ile lokale nie są potrzebne dla zaspokojenia wymienionych potrzeb, właściciele i użytkownicy lokali mogą je dowolnie wynajmować, miejscowe zaś władze nie mają prawa dysponowania takimi lokalami, a w szczególności żadne organy nie są upoważnione do przydzielania lokali na potrzeby prywatne. Natomiast wynajmujący i najemcy są związani warunkami najmu określonymi w dekreście o najmie lokali (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 259) odnośnie wysokości komornego i zasad rozwiązania najmu, o ile chodzi o nieruchomości podlegające temu dekretowi.

Odnośnie zaspokojenia publicznych potrzeb lokalowych w miejscowościach nie objętych publiczną gospodarką lokalami obowiązują zasady określone w dekrecie o publicznej gospodarce lokalami (Dz. U.R.P. Nr 36 poz. 343 z 1950 r.) W tych przypadkach prezydium miejskich rad narodowych mogą na podstawie zezwolenia właściwej wojewódzkiej komisji lokalowej przydziałać wolne lokale na potrzeby władz, urzędów, jednostek gospodarki społecznej oraz instytucjom i organizacjom społecznym. Również na potrzeby mieszkaniowe pracowników skierowanych przez władze do pracy w wyliczonych instytucjach, mogą być dokonywane przydziały mieszkaniowe

ale jedynie na podstawie każdorazowego zezwolenia wojewódzkiej komisji lokalowej. Na podstawie takiego zezwolenia prezydium miejskich rad narodowych mogą nakazać usunięcie osób z lokali lub ich części. W tym przypadku jednak osobom usuniętym należy przydzielić odpowiedni lokal zastępczy oraz zwrócić kosztą przeprowadzki, które ponosi instytucja, na rzecz której nastąpiło usunięcie.

Co do potrzeby istnienia komisji mieszkaniowej w Okonku należy zauważyć, że uchwała Rady Państwa z dn. 12.V. 1950 r. w sprawie wytycznych dla powoływania komisji rad narodowych nie stwierdza, aby konieczne było powoływanie komisji mieszkaniowych w miastach nie stanowiących powiatów, ale uznaje za wskazane powołanie takich komisji. To znaczy, że na konieczność powołania komisji mieszkaniowej mogą wpływać również warunki lokalne, które dawałyby podstawę do oceny czy istnienie takiej komisji jest potrzebne.

Dla komisji mieszkaniowej istnieje szerokie pole działania nawet w miejscowościach, gdzie nie obowiązuje publiczna gospodarka lokalami. Prezydium rad narodowych zarządzają znaczną ilością nieruchomości, w szczególności poniemieckich i opuszczonych. Wciągnięcie obywateli do współdziałania w zarządzaniu tymi nieruchomościami oraz kontrola nad prawidłowością gospodarki lokalami w tych nieruchomościach — to podstawowe zadania komisji mieszkaniowej. Komisja mieszkaniowa powinna kontrolować np. użycie środków pochodzących z Funduszu Gospodarki Mieszkaniowej, przebieg akcji remontowej, powinna interesować się warunkami mieszkaniowymi mas pracujących, winna zgłaszać odpowiednie postulaty itp.

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Opatowie zapytuje, czy sołtysom gromad przysługują diety i zwrot kosztów podróży za udział w konferencjach odbywających się w prezydiach gminnych rad narodowych? Dla wyjaśnienia podaje się że niektórzy sołtysi mieszkają w odległości 5 — 8 km od siedzib prezydium gminnych rad narodowych i w związku z konferencją poświęcają więcej czasu jak 8 godzin.

Odpowiedź:

Sołtysom nie należą się diety za udział w konferencjach odbywanych w prezydiach gminnych rad narodowych, natomiast diety i zwrot kosztów przejazdu przysługują sołtysom w razie wyjazdów służbowych poza teren gminy.

Uzasadnienie:

Sprawa diet i zwrotu kosztów przejazdu dla sołtysów wyjaśniona została w okólniku b. Ministerstwa Administracji Publicznej Nr 11 z 8 lutego 1950 r. (Dziennik Urzędowy Min. Administracji Publicznej Nr 7, poz. 42) Okólnik ten przewiduje, że sołtysom należą się diety i zwrot kosztów przejazdu w razie wyjazdów służbowych poza teren gminy. Jako służbowe rozumieć należy wyjazdy dokonane:

1. na polecenie prezydium gminnej rady narodowej;
2. na wezwanie władz i urzędów, o ile władze te nie są zobowiązane na mocy obowiązujących przepisów do pokrywania kosztów podróży i diet wzywaniem sołtysom.
3. w wykonaniu ciężących na sołtysie obowiązków.

Przy obliczaniu diet i kosztów przejazdu należy stosować przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 24.VII. 1948 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym (Dz. U.R.P. Nr 38, poz. 279).

Wydatki z tytułu wypłacenia diet i zwrotu kosztów przejazdu ponosi w całości właściwa gmina o ile przepisy szczególne, np. prawo o postępowaniu administracyjnym, przepisy o postępowaniu sądowym nie przewidują zwrotu diet i kosztów przejazdu z innych źródeł. (Stanowisko Prezydium Rady Ministrów, L. dz. Ko — 2/7/25/50).

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Inowłodziu zapytuje, czy pracownicy państwowego nadleśnictwa obowiązani są do opłacania podatku od lokali, przydzielonych im na mieszkanie służbowe w ramach ich uposażenia służbowego?

Odpowiedź:

Kwestia służbowego charakteru mieszkania, zajmowanego przez pracownika Nadleśnictwa Państwowego

jest dla oceny obowiązku podatkowego w zakresie podatku od lokali w ogóle bez znaczenia, jak to wynika wyraźnie z przepisów § 70 ust. 1 rozporządzenia Ministrów Administracji Publicznej i Ziemi Odzyskanych z dn. 20.VI. 1947 r. (Dz. U.R.P. Nr 51, poz. 258). Decydującą natomiast okolicznością jest kwestia czy odnośne mieszkanie znajduje się w budynku podlegającym podatkowi od nieruchomości. Wg bowiem przepisów art. 24 w związku z art. 15 dekretu o podatkach komunalnych, podatkowi od lokali w gminach nie podlegają lokale, mieszczące się w budynkach, związanych z gospodarstwem rolnym. Za budynki, związane z gospodarstwem rolnym uważa się w myśl art. 15 ust. 2 pkt. 2 tegoż dekretu, budynki mieszkalne, zamieszkałe m. in. przez osoby, zatrudnione w tych gospodarstwach na podstawie umowy o pracę. Pracownicy Nadleśnictwa są niewątpliwie takimi właśnie osobami **zatrudnionymi bezpośrednio w gospodarstwie rolnym (leśnym)**, przeto lokale mieszkalne przez nich zajmowane w budynkach, położonych na terenie gmin wiejskich, wolne są w świetle powołanych norm prawnych od podatku od lokali.

Wymienione na wstępie przepisy, poddające omawianemu podatkowi lokale przydzielone pracownikom wskazanych tam przedsiębiorstw jako mieszkania służbowe, nie mają zastosowania do lokali w budynkach związanych z gospodarstwem rolnym i położonych na terenie gminy, gdyż jak to już wspomniano nie podlegają one podatkowi od lokali na zasadzie przepisów art. 24 ust. 2 pkt. 2 dekretu o podatkach komunalnych.

Dr St. Dusznik

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Rydzynie zapytuje, czy na zewnątrz budynku Miejskiej Rady Narodowej oprócz tablicy z godłem państwowym może być również umieszczona tablica z herbem danego miasta?

Odpowiedź:

Oznaką dla władz i urzędów państwowych jest herb państwowy i napis odpowiadający ich nazwie.

Rady narodowe są terenowymi organami władzy państwowej i dlatego powinny posługiwać się w

swojej działalności urzędowej wyłącznie herbem państwowym.

Wprawdzie wg art. 4 rozp. Prezydenta Rzplitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz oznakach i pieczęciach (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 87 z 1939 r.) b. związki samorządu terytorialnego mogły w miejscu przewidzianym dla herbu państwowego umieszczać swój własny herb, jednak przepis ten stał się bezprzedmiotowy wobec zniesienia związków samorządu terytorialnego przez ustawę z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej.

Niemniej, mając na uwadze, że herby poszczególnych miejscowości stanowią zabytek historyczny, przeto stosunek rad narodowych do herbów winien być nie inny, jak do innych pomników historii. Z tych też względów nie ma przeszkód, aby rady narodowe w drodze uchwał, dla oznaczenia majątku zakładów czy przedsiębiorstw podległych radzie narodowej przyjęły znaki czy herby miejscowości którymi dotychczas posługiwały się zarządy miejskie, gminne itp. Znaki te nie mogą się jednak posługiwać same rady narodowe lub ich prezydium w swych urzędowych wystąpieniach.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Ozorkowie zapytuje, na czy koszt ma nastąpić przebudowa toru kolejki wąskotorowej biegnącej przez ulice miasta w związku z zamierzoną przebudową tej ulicy?

Odpowiedź:

Według § 3 rozporządzenia z dnia 2 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 641) w razie przebudowy istniejącej drogi publicznej, wzgl. odcinka tej drogi, powstałych z inicjatywy jej zarządu, wszelka zmiana istniejących dróg kolejowych winna być wykonana staraniem i kosztem władzy zarządzającej drogą.

W tych warunkach, jeżeli sprawa pokrycia kosztów przebudowy nie zostanie odmiennie uzgodniona z władzami kolejowymi, to wydatki związane z obniżeniem toru kolejowego powinny mieścić się w planie inwestycyjnym Miejskiej Rady Narodowej w dziale dotyczącym budowy i przebudowy ulicy.

M. Nowakowski

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Białym Zdroju, powiatu Białogard zapytuje, czy dopuszczalne jest powołanie na szczeblu gminnym komisji w liczbie 12 osób, ze względu na celowość posiadania w komisji przedstawiciela z każdej gromady?

Odpowiedź:

W gminnych radach narodowych liczba członków w komisjach nie powinna być większa niż dziewięć.

Uzasadnienie:

Uchwała Rady Państwa z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie tymczasowych wytycznych dla powołania i działalności komisji rad narodowych (Monitor Polski Nr A-57 poz. 652) przewiduje w § 9, że rada narodowa określa liczbowy skład poszczególnych komisji w zależności od miejscowych potrzeb, jednak poszczególne komisje gminnych rad narodowych mogą liczyć najwyżej 9 członków.

O ile gminna rada narodowa uważa za wskazane nawiązanie ścisłego kontaktu komisji z poszczególnymi gromadami może zaprosić do współpracy niektórych mieszkańców tych gromad, którzy nie będąc członkami komisji będą stanowić aktywny, ściśle z komisją współpracujący.

St. Ślubowski

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Żabikowie pow. Poznań zapytuje, czy pomiar dróg gminnych winien być dokonany przez technika drogowego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w zakresie jego obowiązków służbowych?

Odpowiedź:

Prezydium Gminnej Rady Narodowej może zwrócić się do Prezydium Powiatowej Rady Narodowej o zlecenie technikowi drogowemu w Pow. R.N. dokonania pomiaru dróg gminnych w zakresie jego prac urzędowych.

Uzasadnienie:

Instrukcja Ministerstwa Komunikacji z dnia 6 września 1950 r. Nr O. Org. 2/5/50 w sprawie tymczasowego podziału funkcji w wydziałach komunikacyjnych przy-

diów rad narodowych rozesłana do Prezydiów Wojewódzkich Rad Narodowych, w rozdziale 2 przewiduje istnienie w wydziale komunikacyjnym prezydium powiatowej rady narodowej referatu dróg gminnych. Do zakresu działania tego referatu należą między innymi sprawy sporządzania dokumentacji technicznej dla dróg gminnych, a więc i dokonywania pomiarów tych dróg.

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej we Włocławku — Referat Kadr — zapytuje, czy żonie pracownika Prezydium M.R.N. zatrudnionej w innym zakładzie pracy należy się legitymacja uprawniająca do ulgowych (50%) przejazdów kolejami państwowymi?

Odpowiedź:

Żonom pracowników państwowych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28.I.1934 (Dz. U. R. P. 1934 r., poz. 79) ugi kolejowe przysługują niezależnie od tego, czy pracują one zarobkowo, czy też nie są nigdzie zatrudnione.

Uzasadnienie:

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28.I.1934 r. (Dz. U. R. P. 1934, poz. 79) o ulgach dla funkcjonariuszy państwowych, sędziów, prokuratorów oraz asesorów i aplikantów sądowych przy przejazdach kolejami państwowymi w § 2 pkt. 1 stanowi, że prawo korzystania przy przejazdach kolejami państwowymi z ulg, przewidzianych dla funkcjonariuszy państwowych, mają również żony osób, wymienionych w § 1 tego rozporządzenia. Rozporządzenie to nie zawiera zastrzeżeń, że samodzielna praca żony pracownika pozbawia ją ulg kolejowych.

W. Sobańska

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Rydzynie zapytuje, czy przy podpisywaniu pism wychodzących z Prezydium należy zaznaczać „za prezydium miejskiej rady narodowej“ czy „za prezydium rady narodowej“?

Odpowiedź:

Pisma pochodzące od władzy państwowej winny zawierać m. in. określenie władzy, od której pismo

pochodzi. Przyjęte jest, że władza ta oznaczona jest u góry z lewej strony pisma, np. „Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Rydzynie, pow. Leszno, Referat Finansowy“.

Podpisując pismo, na którym już u góry blankietu uwidoczniła jest władza, która pismo wysłała, członek prezydium rady lub upoważniony pracownik nie ma potrzeby powtarzania przy podpisywaniu pełnego oznaczenia władzy. Uznać zatem należy za właściwe podpisywanie pisma z zaznaczeniem, że pismo (decyzja) wydana jest „za prezydium rady narodowej“ — tak jak to ściśle wskazuje § 25 Uchwały Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. (Instrukcja Nr 2) w sprawie składu, podziału pracy i trybu działania prezydiów rad narodowych.

M. Nowakowski

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Inowłodziu zapytuje, czy osoby, przebywające w wczasach w domach wypoczynkowych, obowiązane są do zameldowania się w referacie ewidencji ruchu ludności miejsca wczasów i wymeldowania się w miejscu ich stałego zamieszkania?

Odpowiedź:

Stosownie do postanowień art. 7 i 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16.III.1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr 32 poz. 309 i z r. 1933 Nr 38, poz. 390), osoby przebywające na wczasach podlegają obowiązkowi zameldowania i wymeldowania w referacie ewidencji ruchu ludności prezydium rady narodowej, gminy lub miasta czasowego ich pobytu, o ile trwa on dłużej niż 3 dni, a w miejscowości uzdrowskiej dłużej niż 48 godzin. Co do osób jednak przebywających w domach wypoczynkowych, obowiązek ten zachodzi bez względu na czas, przez który one w nich przebywają lub zamierzają przebywać. Osoby wyjeżdżające na wczasy, a więc bez zmiany swego miejsca zamieszkania nie są obowiązane zgłaszać swego wyjazdu z tego miejsca. Wskazują na to postanowienia art. 8 wymienionego rozporządzenia, wg których nie samo tylko opuszczenie miejsca zamieszkania ale równocześnie z tym przeniesienie się do innej miejscowości ma być wymeldowane. Te zaś

warunki w omawianym przypadku nie zachodzą, jak na to wskazują przepisy § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 23.V.1934 r. (Dz. U. R. P. z r. 1934 Nr 54 poz. 489 i z r. 1948 Nr 2, poz. 7), które czasowej nieobecności w danej miejscowości nie uważają za zmianę miejsca zamieszkania.

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Inowłodziu zapytuje, czy osoby podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, a przebywające na czasach, obowiązane są zameldować się w referacie wojskowym miejsca wczasów i wymeldować się w miejscu stałego swego zamieszkania?

Odpowiedź:

Obowiązki meldunkowe osób, podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu nie różnią się w niczym od takichże obowiązków innych osób, z tą tylko różnicą, że stosownie do postanowień art. 59 pkt. 1 ustawy z dn. 4.II.1950 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 46) zmiana miejsca pobytu, a więc, jak w niniejszym przypadku, wyjazd na wczasy i powrót z nich, podlega zameldowaniu w miejscu zamieszkania, ale tylko wówczas gdy zmiana ta przekracza okres 2-ch miesięcy.

Zameldowanie i wymeldowanie w miejscu wczasów następuje w referacie ewidencji ruchu ludności, który w przypadku przybycia osoby, podlegającej powszechnemu obowiązkowi wojskowemu na czasowy pobyt ponad 2 miesiące, zawiadamia o tym stosownie do przepisów § 20 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23.V.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 489) Wojskową Komendę Rejonową, w której dana osoba znajduje się w ewidencji, kartą zgłoszenia wg wzoru Nr 5 stanowiącego załącznik do § 20 ust. 2 tegoż rozporządzenia.

Dr St. Dusznak.

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Stanisławcu zapytuje, czy Prezydium Powiatowej Rady Narodowej może wydawać bezpośrednie polecenia komisjom gminnych rad narodowych?

Odpowiedź:

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej nie powinno wydawać bezpośrednio poleceń komisjom rad niższego stopnia. Polecenia swe prezydium PRN winno kierować do prezydium właściwej gminnej rady narodowej.

Uzasadnienie:

Stosownie do § 5 uchwały Rady Państwa z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie tymczasowych wytycznych dla powołania i działalności komisji rad narodowych („Rada Narodowa“ Nr 8, 9, 10 z 1950 r.), komisje są pomocniczymi organami rady narodowej, tylko więc rada narodowa może wydawać komisjom polecenia, a to stosownie do § 2 pkt. 3, który przewiduje że do zakresu działania stałych komisji rady narodowej należy rozpatrywanie spraw przekazanych komisji przez radę narodową.

Prezydium gminnej rady narodowej, stosownie do tego samego postanowienia, jest również upoważnione do przekazywania spraw do rozpatrzenia komisjom gminnych rad narodowych.

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Michałowie zapytuje: a) czy powiatowa rada narodowa może zobowiązać gminną radę narodową do pokrycia z funduszy gminy całości niedoboru finansowego okręgowego ośrodka zdrowia, b) czy powiatowa rada narodowa może pobierać specjalne dopłaty od podatników podatku gruntowego na pokrycie kosztów założenia i utrzymania drogi powiatowej?

Odpowiedź:

Ad a. Stosownie do postanowienia art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 434), zmienionej ustawą z dnia 18 lipca 1950 r. (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 327) — powiatowa rada narodowa może nałożyć na gminę wiejską lub miasto nie stanowiące odrębnego powiatu obowiązek udzielenia pomocy w utrzymaniu ośrodków zdrowia.

Jeżeli okręgowy ośrodek zdrowia, obejmujący swoją działalnością jedną lub więcej gmin, albo ich części — wykazał w 1950 r. niedobór, to powiatowa rada narodowa (na której spoczywa obowiązek utrzy-

mania okręgowych ośrodków zdrowia), może jedną, kilka lub wszystkie gminy zainteresowane bezpośrednio w pracy ośrodka obciążyć obowiązkiem pokrycia całości niedoboru ośrodka zdrowia, w zależności od możliwości budżetowych tych gmin wzgl. stopnia korzystania z danego ośrodka przez ludność tych gmin.

Ad b. Na podstawie art. 13 przepisów o finansach komunalnych, powiatowa rada narodowa może uchwalić pobieranie specjalnych dopłat od właścicieli nieruchomości (gruntów i budynków), przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i usługowych, na pokrycie kosztów założenia i utrzymania dróg, które przynoszą im szczególne korzyści gospodarcze i udogodnienia.

Wysokość specjalnej dopłaty powinna być stopniowana w stosunku do wartości osiągniętych korzyści gospodarczych lub udogodnień.

Prezydium Gminnej Rady Narodowej w Rzgowie, powiatu konińskiego zapytuje, czy pracownikom gminy przenoszonym do pracy do innej gminy przysługują koszty przeniesienia?

Odpowiedź:

Pracownikowi gminy przenoszemu do innej gminy przysługuje prawo do zwrotu kosztów przeniesienia.

Uzasadnienie:

Sprawa ta została wyczerpująco wyjaśniona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 lipca 1948 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr 38 poz. 279). § 3 tego rozporządzenia przewiduje, że w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe funkcjonariuszom państwowym należą: 1) diety dla nich oraz dla członków ich rodzin, 2) zwrot kosztów przejazdu pracownika oraz członków jego rodziny, 3) ryczałt za przeniesienie, 4) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

Blizsze wyjaśnienia odnośnie obliczenia wysokości ryczałtu za przeniesienie i zwrotu kosztów przewozu urządzenia domowego podane są w rozdziale 4 powołanego na wstępie rozporządzenia.